

Saslimis ar Covid-19. Tas var notikt ar katru. Kādaī būtu jābūt sabiedrības attieksmei?

→ 2. lpp.

Pielikums
RADĶŠĀ Kuldīga

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEĪ

Cena
1,20 eiro

Nr. 31
(11 562)

Piektdiena, 2020. gada 17. aprīlis

„Mūsu darbs ir ļoti novērtēts”

Kurzemē un Vidzemē pagaidām Covid-19 dēļ pašizolācijā vai slimš nav neviens Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta (NMPD) darbinieks. Riskantā darba dēļ tagad var labi nopelnīt, uzskata Kurzemes reģionālā centra vadītāja Inese Ozoliņa un stāsta, kā dienests strādā Kuldīgas, Skrundas un Alsungas novadā.

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta ārsta palīdzē Inga Tauriņa pirmajā darbdienā teltī pie Infektoloģijas centra Rīgā no cilvēkiem, kuriem ir aizdomas par saslimšanu ar Covid-19, paņēmusi 180 uztriepi. Viņa smaida: jābūt laipnai, ar psiholoģes iemaņām, lai gan mazu, gan lielu pierunātu uz analizēm, kas nav visai patīkamas. Savukārt medicīnas asistente Sendija Balode ir priecīga mācīties no pieredzējušiem kolēģiem.

TĒRPAM – 40 MINŪŠU

„Palielinātas slodzes nav. Iepriekš Kurzemē diennaktī visām 27 brigādēm bija vidēji 130 izsaukumu, tagad 90. Domājam, ka cilvēki kļuvuši uzmanīgāki, varbūt baidās, ka varam būt invazīvi. Arī mediķi ir cilvēki, un brigādes sākotnēji satraucās, kad aizdomās par Covid-19 sūtīja pie tiem, kuri atbraukuši no ārzemēm. Ģērbāmies spectērpos, un tas prasīja 40 minūšu. Tagad tie, kuri brauc biežāk, ir iemanījušies. Kuldīgas atbalsta centra brigādes apkalpo Alsungas, Skrundas, Kuldīgas, Aizputes, Kandavas un Saldus novadu. Izsaukumi mazinājušies visur.

Četrām Kuldīgas, Alsungas un Skrundas brigādēm tādu izsaukumu, uz kuriem jābrauc pilnā ekipējumā, nav bijis vairāk par sešiem, divi bija uz Saldus novadu, un viss tiek uzvilks un novilkts Kuldīgā. Protams, arī citos izsaukumos strādājam paaugstinātā aizsardzībā – ar ķirurģiskajām

maskām, cimdiem un citiem aizsarglīdzekļiem,” skaidro I. Ozoliņa.

Viņa uzsver: ja cilvēki redz, ka pie mājas piebrauc ātrā palīdzība un mediķi ir īpašajos tērpos, tas nenozīmē, ka tur ir pacients ar jauno vīrusu. Tas domāts brigādes aizsardzībai, jo nākas braukt gan pie tiem, kuri ir pašizolācijā, gan pie pacientiem ar pneimoniju, kuri tiek pārvesti uz Ventspili. No vakardienas ārkārtas Kuldīgas brigāde plānveidā braukā uz visiem Kurzemes pansionātiem testēt iemītniekus.

KAM PIENĀKAS PIEMAKSAS

Jautāta par piemaksām mediķiem, kuri strādā saskarē ar Covid-19 slimniekiem, I. Ozoliņa uzskata, ka diferencētais dalījums ir pareizs. „50% tiešām pienākas tiem, kuri ir tiešā kontaktā. Mūsu ārsta palīdzē Inga Tauriņa Rīgas teltīs strā-

dājusi vismaz 15 reizes – vistiešākajā saskarē. Viņa labprāt pieteicās, kad Rīgas kolēģiem bija vajadzīga palīdzība.

Tiem NMPD darbiniekiem, kuri sociālajos tīklos pauž viedokli, ka viņi nav novērtēti, gribu iebilst: mūsu darbs ir ļoti novērtēts, salīdzinot ar citiem iedzīvotājiem. Beidzot arī mūsu dienestā var nopelnīt labas algas. Par risku vien ir 25% piemaksa. Visām brigādēm, kurām tieša kontakta nav, bet varēja būt, ir klāt 5% par nostrādātajām stundām. Ārkārtējā situācijā mēnesī ir atļautas 230.

Manuprāt, ja cilvēks iet mācīties medicīnu, tad viņam jāsaprot, ka šis ir misijas darbs, turklāt sabiedrības novērtēts. Mediķiem vienmēr būs risks un grūtums, bet katrs, kurš to izvēlas, zina, uz ko iet. Tas ir līdzīgi kā izmācīties par tankistu, bet teikt: „Tikai nesūtiet mani karā!”

Inguna Spulenicē
Alberta Dintera foto

Kuldīgas komunālie pakalpojumi aicina dezinficēt koplietošanas telpas daudzdzīvokļu ēkās.

Kā saņemt dezinfekcijas šķīdumu?

→ 4. lpp.

Vecpilsētas stāsti jaunajos apstākļos.

→ 13. lpp.

OTRDĪEN, 21. APRĪLĪ:

- Kooperatīvs Mežsaimnieks stāda mežu.
- Par novadu reformu izjautā ministru.
- Cik droši jūtas pārdevēji veikalos.
- Skolotāja Svetlana Djagela.
- Fotokonkurss Mans mājdzīvnieks beidzies.
- Konkursi: daba, vēsture, mīkla.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Palieciet mājās!

Sauklis, kas skan visapkārt, tāpat kā citi koronavīrusa pandēmijas laikā radītie brīdinājumi laikam tā pa īstam aizdomāties liek tad, kad uzzini – saslimis kāds pazīstams cilvēks. Bet tā pamatīgi, tā kā smags belziens pa pieri man un, esmu pārliecināta, mums daudziem bija vēsts, ka no Covid-19 miris kolēģis Rolands Tjarve. 54 gados, veselības un dzīvesprieka pilns, norūdījies, nesen vēl nopeldējies upē...

„Pavisam negribētu būt tas, kura dēļ saslimst kāds cits.”

Bet šis vīruss nešķiro – tas ir viltīgs, mainīgs, grūti pamanāms. Un vienīgais, ko varam darīt, ir ievērot visus noteiktos un ieteiktos ierobežojumus un piesardzību. Jo kāds mediķis, nav gan palicis atmiņā, tieši kurš, atzinis: nekad nav bijis tik viegli palikt veselam, tas ir, nesaslimt. Bet tas iespējams tikai tad, ja piesargājamies paši, sargājam tuviniekus un domājam par citiem. Gan ģimenē, darba vietā, sabiedriskās vietās ievērojot visus drošības noteikumus, gan apzinoties, ka ne tikai mūs kāds var inficēt, bet – ka arī mēs varam būt tie, kas inficē citus. Jo tas ir jau apstiprināts, ka ne visos gadījumos ir saslimšanas pazīmes.

Daiga Bitiniece

Kā laikrakstam skaidro profesors Ivars Austers, cilvēkam parasti šķiet, ka viņam ir mazāka iespēja saslimt nekā citiem, turklāt mēdzam domāt: jo labāk kādu pazīstam, jo mazāk viņš var mūs apdraudēt. Bet gadījums, kas guvis rezonansi sociālajos tīklos, atklāj, ka viens no Covid-19 upuriem Latvijā bija vecmāmiņa, kura vīrusu dabūjusi no mazmeitas. Tas taču arī sit pa pieri, vai ne? Kā tālāk dzīvot ar apziņu, ka esi vainīgs otra nāvē? Līdzīgu domu *Kurzemniekam*, stāstot par pašizolāciju pēc mācībām Vācijā, izteica Ģirts Jankovskis – viņš pavisam negribētu būt tas, kura dēļ saslimst kāds cits.

Mani novērojumi Kuldīgā (cik nu eju ārā no mājas, jo arī mēs, žurnālisti, tagad lielākoties strādājam attālināti) kopumā liecina, ka drūzmēšanās nenotiek. Viens gadījums veikalā *Rimi* pirms kāda laika gan bija ellīgs. Rindā pie kases man uzgrūdās divi iedzēruši pajauni vīrieši ar pudelēm un puķu podiem rokās – varēja saprast, ka nule kā no ārzemēm atgriezušies un dosies kādu apciemot. Apsargs to pamanīja, iejaucās un lūdza vīriešus ievērot distanci. Uz mazu brīdi galvā iešāvās doma, sak', ja nu viņi atbraukuši ar vīrusu? Tāpēc, nepagriezusies atpakaļ, cik ātri varēju, savācu pirkumu un devos ārā.

MANUPRĀT

Vai paliks uz otru gadu?

Iedomājieties situāciju vienā mājsaimniecībā: divi skolēni, divi skolotāji, divi uzņēmēji, kuru business tūlīt apstāsies, un bērnu ārstnieks, kuram vēl nav pieci gadi, tādēļ obligātā programma nav jāapgūst! Uz visiem viens televizors un četri datori. Visi iespēju robežās strādā attālināti: mācās un māca, glābj biznesu. Bet visam klāt izrādās arī attālinātās nodarbtības trīsgadniekam! Protams, sīcis visu dienu darbojas: trenē pirkstīņu sīko muskulatūru, kaut ko pazīmē, palīdz virtuvē, piemēram, krāsot olas un mīcīt mīklu, paklausās pasakas un skatās grāmatas, iet pastaigās, kur

pēta puķītes un tārpiņus. Bet tad nāk audzinātājas atgādinājums: „Māmiņ, ieskatieties e-klasē! Jūsējais nav uz papīra šķīvja salīmējais izgriezumus no žurnāliem ar Lieldienu ēdieniem, norādot, kuri zobiņiem kaitīgi, kuri ne, nav uztaisījis Lieldienu zaķīti no pogām, pūpoliņiem vai vēl kaut kā, nav iesūtījis smukas fotogrāfijas grupiņas albumam...” Vecāki neizpratnē. Vai jāstaigā mazajam līdz ar fotoaparātu, lai ķertu katru viņa darbību un sūtītu audzinātājam? Un kas būs, ja striktās norādes netiks izpildītas? Palikšana uz otru gadu trīsgadnieku grupiņā?

Inguna Spuleniece

Kurzemnieks

Kuldīgā, 1905. gada ielā 19, LV-3301

Galvenā redaktore Daiga Bitiniece – 63350567, redakcija@kurzemnieks.lv.
Žurnālisti: Daina Tafelberga – 63350563, daina.tafelberga@gmail.com;
Jolanta Hercenberga – 63350568, jolantah99@gmail.com;
Alberts Dinters – 63350568, alberts.dinters@kurzemnieks.lv;
Inguna Spuleniece – 63350565, inguna.spuleniece@kurzemnieks.lv;

Lāsma Reimane – 63350568, reimane.lasma@gmail.com;

Inta Jansone – 63324881, inta.jansone@kurzemnieks.lv.

Literārā redaktore Dina Poriņa – 63350568, dina.porina@kurzemnieks.lv.

Maketētājas: Laila Liepiņa – 63350568, laila.liepina@kurzemnieks.lv,

Inese Slūka – 63350563, reklama@kurzemnieks.lv.

Reklāmas nodaļa – 63324881, sludinajumi@kurzemnieks.lv.

Izdevējs – SIA Jaunais kurzemnieks. Reģ. nr. 1400.

Iznāk otrdienās un piektdienās. Pārpublicējot atsauce uz Kurzemnieku obligāta.

Iespiests SIA Poligrāfijas grupa „Mūkusalas” Rīgā, Mūkusalas ielā 15a.

Metiens – 3045.

TRĪS PAR VIENU

Īpašs satraukums rodas, ja uzzinām, ka kāds ar Covid-19 saslimis mazā novadā vai ciematā. Kā to uztvert adekvāti, un kā rīkoties?

PĀRVĒRTĒJAM SPĒJU IETEKMĒT

1. Ivars Austers, profesors, Latvijas Universitātes psiholoģijas nodaļas vadītājs:

– Ļoti svarīgi ir apzināties, ka mums kā cilvēkiem piemīt tendence pārvērtēt to, kādā pakāpē varam ko ietekmēt. Ar Klāvu Sedlenieku par šo tēmu uztaisījām pētījumu. Svarīgākās atziņas ir trīs.

Mums piemīt tendence pārvērtēt to, kā varam kontrolēt procesu, kas ir kontrolējams maz vai tikai daļēji. Ja salīdzinām daudzu cilvēku atbildes uz jautājumu, cik lielā mērā jūs ticat, ka varat saslimt, un kāda vidēji ņemtām Latvijas iedzīvotājam ir varbūtība saslimt ar Covid-19, tad noskaidrojas, ka rezultāts cilvēku prātā atšķiras. Cilvēkam šķiet, ka iespēja saslimt viņam pašam ir mazāka nekā iespēja, ka tas var notikt ar citiem.

Otrs svarīgs elements, kas nav līdz galam racionāls, ir uzskats: jo labāk cilvēku pazīstu, jo mazāk viņš man ir riska avots. Tajā kaut

kāda taisnība varētu būt, bet, ja skatāmies, kā notiek patiesībā, tad iespēja inficēties no pazīstama vai nepazīstama sadalās vienādi. Cilvēki, kuri mūs var apdraudēt, pārstāv ļoti dažādas sociālās grupas: ģimeni, kaimiņus, radus. Tas varētu būt patiesi kādā atsevišķā gadījumā, ja zinū, ka mani ģimenes locekļi ir superkorekti pret visām prasībām un noteikumiem un tāpēc viņu dēļ esmu pasargātāks. Bet arī ģimenē kāds var uzvesties pilnīgi bezatbildīgi!

Trešā tendence ir domāt, ka mēs citus apdraudam mazāk nekā viņi mūs. Tā varētu būt taisnība, ja cilvēks pārnestā nozīmē dzīvo zem stikla kupola. To varam dažkārt redzēt televīzijā intervijās, kad uz jautājumu, kāpēc jūs stāvat tik tuvu otram, kāds atbild, ka no tā cilvēka nebaidās. Bet neaizdomājas, ka tiem, no kuriem viņš nebaidās, vajadzētu baidīties no viņa.

NEVAJAG RĪKOT RAGANU MEDĪBAS

2. Sarmīte Opmane, ģimenes ārste:

– Necelt paniku. Jāpieņem tas, ka saslimušie būs. Gan Kuldīgā, gan Alsungā, gan Skrundā. Var pienākt brīdis, kad vīruss būs vienam kaimiņam, otram un varbūt arī mums pašiem. Tādēļ svarīgi situāciju uztvert mierīgi un to pieņemt. Un nav šie cilvēki kā raganu medībās jāķer rokā. Saslimušie jau tāpat jūtas vainīgi, jo ļoti daudzi nezina, kur viņiem bijis kontakts ar kādu inficēto. Tie varbūt bijuši tādi, kuri paši nesniedz patiesu informāciju, slēpj no mediķiem slimnīcā, no sabiedrības.

Bet kāpēc cilvēki nesaka patiesību? Bailēs, ka tad viņiem palīdzība tiks atteikta, lai gan ir pilnīgi skaidrs, ka tā netiks atteikta. Bailēs, ka sabiedrība pret viņiem vērsīsies. Būs kāds, kurš ir slimis, bet palīdzību nemeklē. Un tā var sanākt traģiski saslimšanas gadījumi, slimība ielaista tā, ka vairs nevar palīdzēt. Jo mazākā, šaurākā sabiedrībā cilvēks dzīvo, jo lielākas ir bailes būt pirmajam, kurš saslims. Ir bailes, ko teiks citi. Vai saslimušajam būs drosme atzīt, ka viņam ir vīruss, vai pietiks spēka nostāties sabiedrībai pretī? Bet vai tas ir vajadzīgs?

ĪSTAIS LAIKS MODINĀT SEVĪ SNAUDOŠO

3. Inga Pumpuriņa, psiholoģe:

– Būtiski ir saprast, ka ir tādas situācijas, kurās mainīt vai kontrolēt nevaram neko, un ir tādas, kurās varam. Piemēram, cik daudz informācijai ļaujām ienākt mūsu dzīvē. Vai tiešām vajadzētu lasīt visas negatīvās ziņas ar biedējošajiem virsrakstiem? Varbūt to vietā izlasīt grāmatu, sakopt dārzus vai māju, noskatīties tiešsaistē teātra izrādi, noklausīties operu. Arī par veselību esam atbildīgi paši ar savu dzīvesveidu, ēšanas paradumiem. Varam stiprināt imunitāti, sportot.

Jebkurā krīzē ir iespēja augt, izvērtēt savas vērtības, padomāt, vai tas, ko es daru,

Labāk neieņemt tādu nostāju, kad katram no spiediena jābaidās.

Cilvēkiem jānomierinās. Jāseko līdzī oficiālajai informācijai Slimību profilakses un kontroles centra mājaslapā. Nav jāiesaistās komentāros ziņu portālos, sociālajos tīklos. Bieži cilvēku minētais neatbilst patiesībai. Nav svarīgi atrast tos, kuri saslimuši pirmie.

Ja ir problēmas, visi ģimenes ārsti strādā. Ir konsultācijas pa telefonu; ja vajag, arī klātienē. Tik ļoti viss sakārtots, kā šobrīd, nav bijis nekad. Ir ļoti skaidri algoritmi, kā kurā situācijā rīkoties, ir skaidrs rīcības plāns.

Tas, cik daudzi saslims, atkarīgs no tā, cik atbildīgi katrs pret ierobežojumiem izturēsies. Lieldienu brīvdienas neliecināja, ka sabiedrība ir atbildīga. Kustība pilsētā bija krietni lielāka nekā parasti.

Ja katrs domāsim, ka es jau tikai aiziešu pie kāda paciemoties, tad jāreķinās, ka tā varam domāt visi. Mēs katrs uzskatām, ka nekas slikts jau nenotiks, bet nezīnām, ar ko iepriekšējā dienā veikalā esam satikušies. Jāpieļauj doma, ka infekcijas nēsātājs var būt jebkurš.

tiešām sniedz gandarījumu. Šobrīd kā nekad var novērot, cik elastīgi esam, kad ikdienas modelis mainījies, kad mums ir vairāk laika būt ar ģimeni, bērniem, būt skolotāju lomā, labāk iepazīt gan vienam otru, gan sevi. Strādājot attālināti, var uzlabot zināšanas vai apgūt ko jaunu par tehnoloģijām. Šis ir īstais laiks, lai aktivizētu to potenciālu, kas mūsos ir snaudis. Īstais laiks parādīt atbildību un disciplinētību, uzņemties rūpes par senioriem, mazināt egocentrismu. Katram novēlu atrast savus resursus, no kā smelties spēku, enerģiju, ticību un dzīvesprieku.

Jolanta Hercenberga

PRECIZĒJUMS

9. aprīļa *Kurzemnieka* rakstā *Iegūst pieredzi paši savos uzņēmumos* neprecīzi minēts skolēna vārds, pareizi ir Juris Jurjans Dimants. Autore lūdž atvainot par kļūdu.

Lāsma Reimane

RUNĀ SPECIĀLISTS

Soda izpilde netiek pārtraukta

Diāna Lūse,
Valsts probācijas
dienesta Kuldīgas
teritoriālās
struktūrvienības
vadītāja:

– Mūsu galvenais uzdevums ir rūpēties par sabiedrības drošību un arī par soda izpildi. Nav viegli, bet meklējam kompromisus, jo soda izpilde netiek pārtraukta tāpēc, ka ir ārkārtējā situācija. Ir bijuši gadījumi, kad cilvēks ar to gribētu manipulēt un tās dēļ nenākt, kā noteikts. Kādam prātā tas ir ienācis, bet netiek pieļauts.

Darbu esam pārkārtojuši, izvērtējot katru klientu. Kādam ir noteiktas retākas klātienes tikšanās, biežāk sazināties pa telefonu ar videozvaniem. Ir tādi cilvēki, kuriem noteikumi uz šo laiku kļuvuši mazliet stingrāki. Piemēram, uzlikts aizliegums konkrētā periodā atrasties ārpus dzīvesvietas vai pamest noteiktu administratīvu teritoriju. Bet tas tiešām tiek darīts, izskatot katru lietu. Saskaņā ar šo veidā, ka ar klientiem tiek runāts, ir samazināta, bet tas nenozīmē, ka kāds ir palaists brīvī. Esam noteikuši citādus ierobežojumus, par kuriem esam pārliecināti, ka tie tiek ievēroti.

Turpinās arī tikšanās ar klientiem birojā. Tam nodrošinām atsevišķu telpu, ievērojot divu metru attālumu, lietojam dezinfekcijas un higiēnas līdzekļus. Policija, prokuratūra un tiesa turpina strādāt, spriedumi stājas spēkā, un soda izpildei ir jāsākas. Mums jātiecas, lai izskaidrotu, kas no cilvēka tiek prasīts, kādi būs uzdevumi, ar ko viņam jārēķinās.

Par piespiedu darbiem mums ir līgumi ar nevalstiskajām organizācijām un pašvaldībām. Katras iestādes vadītājs saviem darbiniekiem noteicis ierobežojumus, un tie jārespektē arī piespiedu darba veicējam. Tādēļ ir tādas vietas, kur pašlaik to nevar darīt, bet ārpus telpām arī šajā laikā tas turpinās.

MUMS RAKSTA

Kur palika nozāģētie koki?

Kurzemnieks saņēmis vēstuli no Pelču pagasta iedzīvotājiem, kuriem radušies jautājumi par parkā izzāģētajiem kokiem.

VISU PIEFIKSĒ

Vēstulē teikts: „Pirms kāda laika tika sākti koku izzāģēšana parkā, kas bija vajadzīga, jo daudzi bija bīstami. Tur intensīvi darbojās Viduskurzemes pamatskolas-attīstības centra darbinieki un arī skolas bērni. Koki tika sazāģēti, un tika jautāts pagasta priekšniecībai, vai nevar bērnu dārzam aizvest blukšus, kur bērniem kāpt. Atbilde: pagastam nav tādu resursu, lai izzāģētu parku. Viduskurzemes pamatskolai-attīstības centram ir tāda programma, kur bērni mācās zāģēt. Viņi kokus var ņemt malkai skolas kurtuvei.

Taču tika piefiksēts: kad kokus rūpīgi sazāģēja līdz klučiem, kas bija tikai jāsaskalda, tas netika izdarīts, kluči tika saresti piekabē un aizvesti uz kāda skolas darbinieka privātmāju, kas atrodas netālu no centra. Pēc kāda laika tika zāģēti pārējie koki, atkal tas pats darbinieks veselu piekabi veda uz savu privātmāju, tajā pašā dienā arī cits darbinieks to veda uz savu māju, kas atrodas citā pagastā. Mums, iedzīvotājiem, ir jautājums: „Vai skolas vadība zina, ka darbinieki malku, kas bija paredzēta skolai, ved uz privātmājām? Ja malku drīkstēja ņemt, tad vai to varēja vest ar skolas tehniku? Kāpēc netika piedāvāta citiem iedzīvotājiem vai maznodrošinātām ģimenēm pagastā?”

PRASA PASKAIDROJUMU

„Pagasta iedzīvotāji ir ļoti labi informēti,” iepazīstoties ar vēstuli, saka skolas direktore Ināra Oļena. „Skolā ir četras arodprogrammas, un viena no tām – mežstrādnieks, kurā skolēni tiešām apgūst praktiskās iemaņas skolotāju vadībā. Tomēr vēstulē minētajā laikā skola bija slēgta ārkārtējās situācijas dēļ. Sazāģētie koki bija jānogādā malkas laukumā, lai izmantotu apkurei. No skolas katlumājas tiek apkurinātas arī daudzdzīvokļu mājas, kurās dzīvo Pelču iedzīvotāji. Par saimnieciskajiem jautājumiem skolā atbildīgs ir Aivars Kapačs, tāpēc par vēstulē minētajiem faktiem lūdzu viņam uzrakstīt paskaidrojumu.”

IR GAN ATĻAUJA, GAN BLUKŠI

Pagājušā gada augustā pagasta pārvaldes vadītāja Kristiāna Rubene kopā ar darbiniekiem apskatīja Pelču pils parku un konstatēja, ka ir daudz nokal-

Daļa no Pelču parkā nozāģētajiem kokiem tika sagarināta kā blukšņi un nogādāta bērnu dārzam.

tušu un bīstamu koku. „Ņemot vērā Ministru kabineta noteikumus nr. 309 par koku ciršanu ārpus meža, pagasta pārvalde lūdza Kuldīgas novada domes apstādījumu uzraudzības komisijai izdot ciršanas atļauju,” skaidro vadītāja. „Izvērtējot stāvokli dabā, 16. septembrī izdota atļauja 50 koku ciršanai. Ņemot vērā pils parka platību, pārvalde to apsaimnieko sadarbībā ar Viduskurzemes pamatskolu-attīstības centru. Skolā tiek piedāvāta iespēja apgūt profesionālās izglītības programmu mežsaimniecībā, iegūstot mežstrādnieka kvalifikāciju. Ar skolas vadību esam vienojušies: ja pagastā būs vajadzīga koku zāģēšana, apzāģēšana vai stādīšana, to pedagogu virsvadībā uzticēsim mežsaimniecības kursa audzēkņiem, lai viņi iegūtu praktiskas iemaņas, un tas pils parkā arī tika darīts. Darba apjoms bija tiešām liels, un pagasta pārvalde ar saviem resursiem to nebūtu varējusi izdarīt, tāpēc skolai paldies par atbalstu,” saka pārvaldes vadītāja.

„Informācija par bērnu dārzu ir nepatiesa, jo palīdzību neesam atteikuši un blukšņi tika gan sagarināti, gan nogādāti, lai tos ieraktu zemē un bērniem būtu, kur spēlēt. Daļa no sazāģētajiem kokiem tika sacirsta malkā pārvaldes vajadzībām. Pelču centra iedzīvotāji būs pamanījuši, ka pils apkārtnē ir parādījušies jauni soliņi, kas arī tapuši ar pedagogu un audzēkņu palīdzību un izgatavoti no parkā zāģētajiem kokiem.

Patiesībai atbilst fakts, ka daļa kokmateriālu par palīdzību nodota malkā skolas vajadzībām, tomēr par tālāko izmantošanu komentārus sniegt nav manā kompetencē.”

Savukārt pirmsskolas izglītības iestādes *Abelīte* saimniecības pārzine Signe Eglīte piebilst, ka ieraktie blukšņi siltākā laikā tiksot vēl arī nokrāsoti, lai bērniem interesantāk.

**Inta Jansone
Kristiānas Rubenes
arhīva foto**

NUMURA CITĀTS

Ineses Stūkas zīmējums

„Vēl viens iemesls likt visiem sēdēt mājās un nēsāt maskas – 45% inficējas no pirmssimptomu slimniekiem, 40% no tiem, kuriem simptomi jau ir, un tikai 10% no virsmām,” atsaucoties uz vietni *Sciencemag.org*, tviterī raksta latvietis Kaspars Bērziņš, Pekinas Tehnoloģiju institūta pētnieks.

IEPRIECA

UZREIZ LABĀKA OMA!

Zaķēni no mājas Gaismas ielā 3 nolūkojas, kā krūmā uzziedējuši krāsaini *olu ziedi*. „Šī ir mana Lieldienu ieprieca,” saka kuldīdzniece Skaidrīte, kura daudzstāvu namu rajonā dzīvo blakus. „Ieraudzīju un biju pilnīgi sajūsmā!”

Dezinficē koplietošanas telpas

Lai KKP apsaimniekotās mājas saņemtu dezinfekcijas līdzekli, jāzvana pa tālr. **63321963** vai jāraksta e-pastā: **kkp@kuldiga.lv**.

Kuldīdzniece Laima Mirdza Ostele katru rītu atrod laiku, lai savas daudzdzīvokļu mājas koplietošanas telpās dezinficētu visvairāk ar rokām aizskartās virsmas.

Kuldīgas komunālie pakalpojumi (KKP) par zemu cenu (3,55 eiro par pieciem litriem) sagādājuši virsmu dezinfekcijas līdzekli, ko izsniedz savu apsaimniekoto daudzdzīvokļu māju iemītniekiem. Samaksa tiksot pieskaitīta pie apsaimniekošanas maksas.

Uzsaukumā, kas izlīmēts KKP uzturētājās mājās, iedzīvotāji aicināti dezinficēt daudzdzīvokļu namu kāpņu telpas, veikt mitro uzkopšanu un ievērot higiēnu. Uzsvērts, ka īpaša uzmanība jāpievērš visiem priekšmetiem un virsmām, kurām cilvēki bieži pieskaras: durvīm, rokturiem, kāpņu margām, sienām, logiem

un pastkastītēm. Lūgts arī pašiem dezinficēt savu durvju rokturus, īpaši tiem, kuri atrodas pašizolācijā vai kuriem ir saslimšanas simptomi.

KKP īpašumu apsaimniekošanas daļas vadītāja Ita Bērziņa pastāstīja, ka atsaucība ir liela, piesakās arī pagastu iedzīvotāji. Dezinfekcijas līdzeklis tiek nogādāts māju vecākajiem vai kontaktpersonām.

Kuldīgā to saņēmuši arī Baznīcas ielas 29. nama iemītnieki. Laima Mirdza Ostele uzņēmusies atbildību par pirmo stāvu: „Mums ir divstāvu māja ar deviņiem dzīvokļiem. Iedeva trīs kannas. Sadalījām stāviem un pagalmam.

Esmu atvaļinājumā, tāpēc no rītiem varu dezinficēt visus rokturus pirmajā stāvā, arī ārdurvis uz sētu un ielu, kāpņu margas. Strādāju cimdos.” Lielu satraukumu viņa neizjūtot: „Ja Kuldīgas novadā būtu saslimuši simtos, tad būtu lielāks, bet piesardzība vienmēr vajadzīga. Rokas cītīgi mazgājam.”

Domes priekšsēde Inga Bērziņa, jautāta, vai līdzekli var iegādāties arī citi apsaimniekotāji saviem namiem, atbildēja, ka tik lielu krājumu uzņēmumam diemžēl neesot.

**Inguna Spuleniece
Alberta Dintera foto**

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas priekšnieks Kaspars Šabāns.

Strīdi mazu bērnu klātbūtnē

9. aprīlī patruļa Liepājas ielā pamana vairākus, kuri neievēro distanci. Noteikumi izskaidroti, katrs dodas uz savu pusi. Tad saņemam zvanu, ka Jelgavas ielas malā guļ gaužām saguris vīrietis. Konstatējam, ka tur jau strādā Valsts policija (VP). Daudzstāvu māju rajonā kāda sieviete uz citai mājai piederīgo urnu nes atkritumus. Darbinieki ar viņu to pārrunā. Tad nākas apciemot kādu adresi Torņa ielā, jo tur ir nesakopta teritorija. Īpašnieks noskaidrots, dots termiņš, lai sakārtotu. Šī ir viena no retajām dienām, kad mūsu darbinieki raksta protokolu par neatļautu auto novietošanu ielas malā. Liekam lietā arī velosipēdus, lai pārbaudītu pastaigu taku. Viss kārtībā. Tiek saņemts zvans no sociālā dienesta par kādu vietu, kurā regulāri notiek strīdi, ko redz mazgadīgie. Aizbraucam –

būs lietvedība.

10. aprīlī pienāk ziņojums, ka gar Riežupes smilšu alām braukā betonu vedošās automašīnas, kuru svars ir virs 7 t. Tiek iesaistīta ceļu policija, noskaidrojam, kas ir šie auto. Nākas doties uz Basu ceļu, kur pamests spēkrats. Ziņojam VP. Vakarpusē satraukuma pilns zvans, ka Jelgavas ielā būvbedrē aumaļām gāžas ūdens. Paziņojam *Kuldīgas ūdenim*, avārija novērsta.

11. aprīlī lielākā dienas daļa pāriet apjomīgā kontrolē Ventā. Pārbaudīts ap 100 maksšķerņieku, izteikts 11 aizrādījumu par nenozīmīgiem pārkāpumiem, sāka viena lietvedība. Tā kā reidā iesaistītas ekipāžas gan uz ūdens, gan sauszemes, vairākiem zvanītājiem lūdzam sazināties ar VP. Vien vakarā, kad pārbaude pabeigta, atkal varam doties patruļā.

12. aprīļa nakts vidū jādodas

izšķirt strīdu, kurā iesaistītas divas sievietes un vīrietis. Abas dāmas ir pamatīgā žvingulī, vienu uz mājām aizved pakal atbraukušais vīrs, bet informācija nodota bāriņtiesai, jo trācis notika mazgadīgo klātbūtnē. Tad ir izsaukums uz veikalu, pie kura vējš no konteinera izpūtis papirus. Apkaimē sakopta.

13. aprīlī mums sūdzas kāda veikala īpašnieks, jo apkaimes iedzīvotāji tur liek savus auto un klienti nevar piebraukt. Šoreiz palīdzēt nevaram – viss ir pēc noteikumiem.

14. aprīlis ir nedēļas trešā diena, kad nākas vilkt laukā pildspalvu un rakstīt protokolu neapzinīgam auto novietotājam. Atsākam pārbaudes, vai īpašnieki ir čipējuši suņus. Šoreiz tas notiek Kurmālē, un tur viss kārtībā.

Alberts Dinters

Sportot dabā ar distanci – kurš uzņemsies atbildību?

Aicinājumu iespējami ātri atjaunot sporta skolu darbu valsts amatpersonām nosūtījuši un sociālajos tīklos izplatījuši ārsti Pēteris Apinis un Andrejs Ērglis. Bet Kuldīgas novada sporta skolas vadība mudina aizdomāties par atbildību.

Abi mediķi raksta, ka virkni ierobežojumu atbalsta, taču aicina sporta skolu un interešu izglītības sporta nodarbības atjaunot, tikai ārpus telpām: stadionos, parkos, mežā, pludmalē u.tml. „Kolektīvi nodarbojoties ar vispārattīstošiem vingrojumiem brīvā dabā, vingrotāji var atrasties 3–4 metru attālumā viens no otra, tādējādi nepaliekot vīrusa izplatīšanos,” raksta idejas autori. Viņi pamato, ka trešdaļa bērnu sirgst ar aptaukošanos vai arī viņiem ir liekais svars. Vairāk nekā pusei (pirms Covid-19 pandēmijas) fizisko aktivitāšu nebija pietiekami. Bet tas ir ne tikai fiziskās veselības, bet arī kognitīvās (prāta) attīstības jautājums, kustības novērš psihisku spriedzi, ilgstoši atrodoties vienveidīgā vidē, un

iespējamo vardarbību mājās.

Tāpat ārsti uzskata, ka droši var organizēt, piemēram, sacensības skriešanā (*Stirnu buks*), orientēšanās sportā (*Magnēts*) vai riteņbraukšanā, kur var startēt individuāli, rezultātus aprēķinot ar automatizētu programmu.

Kā to vērtē Kuldīgas novada sporta skola, jautājām tās direktoram Agrim Kimboram. „Šo aicinājumu esmu lasījis. Domāju, ka treneri un bērni darboties laukā būtu gatavi, tomēr neesmu ārsts, lai pateiktu, ka tā drīkst vai nedrīkst. Eksperimentēt? Kurš uzņemsies šādu atbildību? Valstī ir kompetentas iestādes, kas par to varētu lemt. Manuprāt, līdz 12. maijam nekā nenotiks.” Pašreiz kolektīvs aicina bērnus darboties individuāli. Sporta skolas feisbuka kontā redzami vairāki video, ko veidojuši bijušie audzēkņi, rādot vingrinājumus atbilstoši pašreizējiem apstākļiem, nepārkāpjot normas. Idejas autores ir sporta skolas darbinieces Saila Jansone un Inita Šneidere.

Inta Jansone

Vēl deviņi sasirgušie

Slimību profilakses un kontroles centra dati liecina, ka iepriekšējā diennaktī izmeklēti 1406 cilvēki un saslimšana ar Covid-19 apstiprināta deviņiem.

Līdz šim bijis 31 302 izmeklējumi, infekcija apstiprināta 675 personām. Iepriekšējā diennaktī slimība konstatēta arī Mālpils novadā, tādējādi kopumā 64 pašvaldībās. Kā jau vēstīts, starp tām ir arī Kuldīgas un Alsungas novads.

Pēdējā diennaktī vecuma grupā virs 70 gadiem sasirdzis viens cilvēks, bet divi – no 60 līdz 69 gadiem. Tikmēr trim jaunatklātajiem ir 40–49 gadi, bet vienam – no 30 līdz 39 gadiem. Tieši šajā

grupā ir visvairāk saslimušo – 161 pacients. Vecumā no 40 līdz 49 gadiem skaits ir 130, bet no 50 līdz 59 gadiem – 103. Grupā no 60 līdz 69 gadiem zināms par 78 pacientiem.

Joprojām ar Covid-19 vismazāk slimo bērni, kā arī jaunieši līdz 19 gadiem, lai gan pēdējā diennaktī šajā grupā ir divi jauni sasirgušie.

Analīžu pieņemšana turpinās arī Centrālās laboratorijas iekārtotajā punktā Antona Grundmaņa stadionā Kuldīgā. No 3. līdz 15. aprīlim tur nodotas 46 valsts un astoņas privātpersonu samaksātas analīzes.

Alberts Dinters

MUMS RAKSTA

Krāpnieki uzdodas par ugunsdzēsējiem

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) informē, ka nenoskaidroti cilvēki apmeklē mājokļus un iedzīvotājus maldina, ka pārbauda, vai ir ierīkoti dūmu detektori.

VUGD prevencijas un sabiedrības informēšanas nodaļas vecākā speciāliste Kurzemē Anete Strazdiņa skaidro, ka Kurzemē šādu maldinājumu nav bijis – signāli pienākuši no citurienes.

Dienests atgādina, ka par plānotu pārbaudi iepriekš tiek informēti par ugunsdrošību atbildīgie objekta īpašnieki, pārvaldnieki

vai īrnieki. Neplānotā pārbaudē tiek uzrādīts VUGD lēmums. Darbinieki ierodas formas tērpā, nosauc vārdu, uzvārdu, amatu un uzrāda dienesta apliecību. Ugunsdrošības inspektors par pārbaudi nekad neprasis samaksu.

Ja neesat pārliecināti, vai cilvēks, kurš ieradies pārbaudīt, strādā VUGD, zvaniet pa tālruni 67075824 vai meklējiet informāciju vietnē www.vugd.gov.lv/ kontakti. Par aizdomīgajiem jāziņo Valsts policijai pa tālr. 110.

Alberts Dinters

MĀKSLA

„Katra grāmata ir arī ilustratora uzburta pasaule,” saka māksliniece Agija Staka.

4., 5. lpp.

PROCESI

Dīkstāve mūziķiem un māksliniekiem liek meklēt jaunus ceļus.

3. lpp.

LITERATŪRA

Bērnu grāmatu autore, agrākā kuldīdzniece Līga Rozentāle.

6. lpp.

IR VĒRTS!

Kultūras notikumus izzini virtuāli!

8. lpp.

Iedvesmojošā Kuldīga mākslā

Frīdriha Gotlība Špēra (1823–1875) glezna *Skats uz rumbu* ir pirmais Kuldīgas novada muzejā reģistrētais priekšmets. Mākslas darbs radīts 1851. gadā un iegādāts 1936. gadā par 25 latiem.

Izstādi *Iedvesmojošā Kuldīga 19.–21. gadsimta gleznās un grafikā* novada muzejā pirms ārkārtējās situācijas diemžēl varēja aplūkot vien īsu brīdi.

Tā ir tikai neliela daļa no muzeja bagātīgās kolekcijas, kurā ietilpst vairāk nekā 2900 gleznu, grafiku, skulptūru un lietišķi dekoratīvās mākslas priekšmetu. Tajā ir tādi seni mākslas darbi kā 18. gadsimta pirmās puses Kurzemes un Zemgales hercogienes portrets, Hermaņa Frīdriha Vēbera 1804. gada akvarelis *Kuldīga* un Frīdriha Gotlība Špēra 1851. gadā

radītā glezna *Skats uz rumbu*, kas ir arī pirmais priekšmets krājumā. Kolekcija tiek papildināta, līdz ar to jaunākie darbi datējami ar 21. gadsimta sākumu.

Izstāde ir ieskats profesionālās un amatieru mākslinieciskās darbības attīstībā, kā arī raksturo tautas daiļamata meistarību. Tajā pārstāvēti tādi autori, kuru izcelsme, izglītības

vai darba vieta saistāma ar Kuldīgas novadu.

Tagad uz pilsētu tālaika mākslinieku acīm var palūkoties sociālajos tīklos, aicina muzeja pārstāve Aiga Blumberga. Kad muzejs būs atkal atvērts, izstādi varēs apskatīt arī klātienē.

Dora Pļavniece

**Kuldīgas novada muzeja krājuma foto
Paldies muzejam par atsaucību!**

„Literatūra – man tuvāka pasaule”

„Skaitlis 12 vijas cauri visai manai dzīvei,” saka jaunā dzejas krājuma 12 autors, bijušais kuldīdznieks, tagad liepājnieks Jans Ikes jeb istajā vārdā Jānis Lūciņš. Grāmatā ir 365 dzejoļi un 12 zīmējumu ar dzimtas pilsētas skatiem.

VIEGLĀK IZTEIKTIES

J. Ikes stāsta: „Sirdī esmu mūžīgais kuldīdznieks. Jaunības gadus aizvadīju Kuldīgas mazajās ieliņās un vairākās skolās. Par savējo uzskatu tieši Kuldīgas 2. vidusskolu. Laikam jau pateicoties jaukajām un sirsnīgajām skolotājām, kas nenoliedzami atstāja iespaidu, kā arī deva savu artavu manā ceļā uz mīlestību pret dzeju. Šobrīd ar ģimeni savu ligzdiņu esam savijuši jūras krastā, vēja pilsētā Liepājā. Bet ceļu atpakaļ uz mājām neaizmirsīšu nekad.”

Par to, kā sācis dzeju rakstīt, autors saka: „Atziņš – skolas laikā nebiju latviešu valodas teicamnieks, varu pat droši teikt – man tā nepatika. Toties literatūra, jā, tā jau bija cita pasaule, man tuvāka. Lai vai kā, nekad nebūtu varējis iedomāties, ka reiz pats rakstīšu dzeju. Vienmēr šķita, ka drīzāk rokās gulsies iecienītā ģitāra, nevis rakstāmspalva. Dzeja man palīdz vieglāk izteikties. Bet nu jau kādu laiku cenšos sevi neierobežot un domāt *ārpus kastēs*, iemēģinot roku arī īsprozas sacerēšanā, kā arī satverot aiz astes kādu paša novērotu atziņu. Top ilustrācijām bagāts stāsts bērniem par runci Fēliksu – kaķu puiku, kas, līdzīgi

Krājums 12 tapis gada laikā, un tajā izlasāmi 365 dzejoļi.

kā daudzi kaķi, pasaulē nācis nepamanīts un radis mājas piemums, nesot sev līdzī daudzas emocijas un piedzīvojumus.”

DZEJOLIS KATRU DIENU

Jaunākais krājums 12 ir Jana ceturta grāmata. „Tapšanas stadijā vēl ir divas, tām vēl nav pienācis īstais mirklis, tomēr tas pienāks neapšaubāmi. Uz nosaukumu 12

*Ar Dzimtenes sajūtu plaukstā
Un mirkli, kas mūžībā austs,
Es pārnākšu kādreiz mājās,
Kur stalti trīs vītoli aug.*

*Pie Ventas, kur liktenis sācies,
Kur mūžam plauks ķiršs koks skābs,
Skauj pirmais mātes glāsts vaigu –
Es esmu Tev, Kuldīga!*

Jans Ikes jeb Jānis Lūciņš vēl aizvien sevi uzskata par īstenu kuldīdznieku.

var skatīties no divām pusēm. Pirmā: dzejas darbi tapuši gada nogrieznī. Otrā: skaitlis 12 ir vijies viscaur manai dzīvei. Tā ir diena, kurā piedzimu, kurā svinējām kāzas, kā arī daudzas citas īpašas dienas.

Grāmata nenāca viegli, bet interesanti un neparasti gan, jo gada otrajā pusē negaidot izveidojās sadarbība ar ventspilnieci Daci

Krēsliņu. Kopā ar viņu platformā Instagram radījām pāris kopīgu darbu – mana dzeja un viņas akvareļu košā māksla. Ceru, ka reiz satiksimies arī izstādē. Krājumu izdeva izdevniecība *Ezerrozes grāmata*, un tajā atrodami ne tikai 365 dzejoļi, bet arī 12 grafiski zīmējumi ar Kuldīgas skatiem, pateicoties manai ilggadējai mākslas pāriniecei Santagorai Lavander

(Ievai Jaundalderei – red.)

Tie, kuri mani pazīst un vēl tikai iepazīs, manu jaunāko grāmatu 12 var meklēt veikalā *Kuuld* un *Kuldīgas labumus*. Cerams, ka rudens pusē ciemošos kādā omulīgā un mājīgā vietā pašā pilsētas sirdī.”

Lāsma Reimane
Jana Ikes arhīva foto

JAUNS UN TALANTĪGS

„Dziedāt man padodas labāk nekā runāt”

Kuldīdznieces Nikolas Kerenas sirds nodarbe ir ģitārspēle un dziedāšana. Jauniete mācās Latvijas Kultūras koledžā Rīgā.

Cik sen jau dziedī?

Sāku trīs četru gadu vecumā. Tolaik Kuldīgā piedalījies mazo vokālistu konkursā *Cālis*. No pieciem līdz septiņiem gadiem dziedāju arī popgrupā *Putiņas*. Bet pēc tam – dažādos koros un ansambļos. Reiz skolā vienā pasākumā uzstājās vokāli instrumentālais ansamblis *Mona*. Man patika, un es nodomāju, ka varētu tur dziedāt. Aizgāju pie vadītājas Sangritas Upenieces un pamēģināju. Iepatikās. Vienlaikus darbojos kultūras centra ansablī, kuru arī vadīja Sangrita.

Bet kad sāki spēlēt ģitāru?

Darbojos *Monā*, un to ieteica ansambļa vadītāja. Nodomāju, kāpēc gan šādu iespēju neizmantot. Privātsundās mācījos pie Kārļa Upenieka.

Vai bija viegli iemācīties?

Nebija. Vajadzīga pacietība, uzņēmība un gribasspēks. Iznāk, ka visu esmu apgūvusi pašmācības ceļā, jo mūzikas skolā neesmu mācījies. Bet man patīk tas, ka varu dziedāt, kā vēlos, un spēlēt sev arī pavadījumu.

„Sirdij tuva ir kultūra, un man patīk būt uz skatuves,” saka kuldīdzniece Nikola Kerena.

Vai tevi aicina uzstāties?

Jā, kad sāku spēlēt, sāka visur aicināt. Esmu viena uzstājusies kafejnīcās *Pagrabiņš*, *The Marmalade*, spēlējusi kāzās. Kultūras koledžā vienā izradē spēlēju ģitāru un dziedāju. Tagad skolā aicina spēlēt.

Kādas dziesmas ir tavā repertuārā?

Parasti *Prāta vētras* dziesmas,

izpildu arī angļiski. Izvēlos tādas, kas pašai patīk un ko ir viegli nodziedāt. Angļu valodā parasti tās ir ātrākas, latviešu valodā – lēnākas. Man uz skatuves ir vieglāk dziedāt nekā runāt. Uzstājoties un redzot, ka publikai patīk, tā dzied līdzī, jūtos ļoti labi – gribas dziedāt vēl un vēl.

Vai esi mēģinājusi kādu dziesmu uzrakstīt?

Esmu. Tomēr tas palicis kā mēģinājums, līdz galam neviens darbs vēl nav tapis.

Vai spēlē arī ikdienā?

Jā. Ģitāra ir Rīgā. Kamēr valstī nebija ārkārtējās situācijas, lielāko daļu laika pavadīju galvaspilsētā. Kad koledžā nav lekciju, kopmītnēs spēlēju ģitāru, dziedu vecās dziesmas, mācos arī jaunas.

Kas pamudināja izvēlēties Kultūras koledžu?

Esmu absolvējusi Kuldīgas Centra vidusskolu. Kā vairumam jauniešu, arī man nebija nojaušanas, ko īsti vēlos darīt. Vienīgā, kas bija tuva, bija kultūra. Koledžā apgūstu skatuves mākslu, pasākumu vadīšanu, režiju. Man

patīk, ka varu būt uz skatuves. Domāju, ka mūzika tomēr paliks kā vaļasprieks.

Vai esi piedalījies kādos konkursos?

Diezgan daudz. Mēģināju arī *X faktorā*, bet saslīmšanas dēļ netiku uz filmēšanu. Mēģināšu nākamreiz.

Skolas laikā spēlēja arī volejbolu.

Volejbolu beidzu spēlēt 9. klasē, jo izvēlējos dejot tautiskās dejas ansablī *Venta* un abas intereses nevarēju apvienot. Lai arī volejbols man patīk, dejot patika mazliet vairāk.

Vai apmeklē kultūras pasākumus?

Man ir lieliska iespēja no koledžas doties uz izrādēm un citiem pasākumiem, arī praksē. Apmeklēju koncertus, mākslas izstādes.

Ko darīsi pēc koledžas beigšanas?

Vēl neesmu domājusi, bet gribētu atgriezties Kuldīgā. Rīgā saprotu – te ir manas mājas un gribu būt šeit.

Nikola dzied gan latviešu, gan angļu valodā.

Inta Jansone
Nikolas Kerenas arhīva foto

Lai iemācītais neaizmirstos

Tautas tēlotājmākslas studijas *Kuldīgas paletes* dalībnieki savā vatsapa grupā no vadītājas Ivetas Brences katru nedēļu saņem jaunu uzdevumu un paraugu attēlus. Tā darbs turpinās ārkārtējās situācijas apstākļos.

AUGĻI UN KOKU APRISĒS

„Neteiksim, ka visi atsaucas,” skaidro Iveta. „Sākums bija grūts mums visiem. Bet tie, kuri atsaucās, darbojas labi. Atsūta man bildes, es apskatu, pakonsultēju, ko vajadzētu citādāk. Vienas nedēļas uzdevums kādu neuzrunā, bet pie nākamā ķeras klāt.”

Tie bijuši dažādi: „Jaunajiem uzdevu pētīt augļus un dārzeņus – skicēt formu, apjomu, to, kā veidojas gaisma un ēna. Uzdodu arī krāsu mācībā pašiem pētīt krāsas. Esmu aizsūtījusi krāsu izvilumus no dabas objektiem – no zieda, no lapas. Skatīties un izvēlēties toni, cik spēj saskatīt! Pēc tam pašam jāizmēģina uzjaukt istos.

Savukārt par pastāvīgajiem dalībniekiem, ejot plenērā, esmu sapratusi, ka sāpīgākā vieta mums ir koku skicējumi un pētījumi. Katram ir sava forma, mizas un zaru struktūra. Esmu sūtījusi mākslinieku gleznas ar augļiem un dārzeņiem, kurās redzams, kā panākt telpiskumu, atspīdumus, gaismu un ēnu, siltumu un vēsumu. Sākumā svarīgi izpētīt, kā to panākt. Piemēram, apelsīns nebūt nav oranžs bumbulītis vien.”

RADOŠS LAIKS

I. Brence atzīst, ka brīžiem depresīvas notis no dalībniekiem jūtot, bet mēģinot arī aprunāties,

Lauras Staškus darbs.

Ilggadējā *Kuldīgas paletes* dalībnieka Aivara Brenča darbs.

Gundijas Kalējas peonijas.

Rasa Rasmene iemēģinājusi roku pastēļtehnika.

Studijas „Kuldīgas paletes” vadītāja Iveta Brence: „Attālināti strādāt var, bet saskarsme ir ļoti vajadzīga. Vajag vienam otru sajūst. Mēs ne tikai zīmējam, bet arī parunājam, ja kādam kaut kas uz sirds.”

kā klājas: „Kāds atsaucas, tad vēl kāds. Var just, ka viens otru iekustinām. Šis laiks ir tāds, kad sevi ļoti jāpārvar, tādēļ pricē tas, ka, līdzko kāds savu darbu ielicis vatsapā, saņemams un izdara vēl kāds.”

Jautāta, kā laiku pavada pati, Iveta atzīst, ka daudz nākas strādāt, lai paletiešiem sameklētu materiālus un interesantākas idejas. Viņa palīdzot attālināti mācīties māsas meitenēm, daudz ejot pie

dabas. Pēc ilgāka laika nedaudz pazīmējot, pagleznojot arī sev. „Vairāk ievēroju uzsaukumu *Paliec mājās*. Sakārtoju materiālus, jo uz priekšdienām būs vieglāk.”

IECERES KARĀJAS GAISĀ

Iveta atzīst: iziet plenēros attālināti vēl isti neļauj laika apstākļi. „Viens pašvaldības atbalstīts plenērs jūlijā bija paredzēts. Ļoti ceru līdz gada beigām to novadīt. Projektu rakstīju par pastēļglez-

niecību. Uz to mūs ietekmēja pēdējā grandiozā Valda Līcīša izstāde. Ir tādi paletieši, kuri grib to saprast. Citi jau mēģina ar pasteli strādāt.”

Par virtuālu izstādi studija vēl nav domājusi. Iveta uzskata, ka tad arī darba fotogrāfijai jābūt labai: „50% panākumu vienmēr ir tam, ko uzzīmē vai uzglezno, bet otri 50% atkarīgi no pasniegšanas veida.”

Kuldīgas paletes plānā martā

bijusi izstāde par runču tēmu: „Pērn bija *Katrs ar saviem putniem*. Šogad pētījām un zīmējām kaķus izstādei *Runču laiks*. Gan jau viss nonāks pie skatītājiem agrāk vai vēlāk. Bijām sākuši gatavoties festivālam *Lido zivis Kuldīgā* – devām otro dzīvi veciem šķīvjiem, apgleznojot par zivju tēmu. Ja ideja pārdzīvos, turpināsim nākamgad.”

Inguna Spuleniece
Ivetas Brences arhīva foto

Dīkstāve liek iet laikam līdzī

Ārkārtējā situācija, kas pagarināta līdz maija vidum, ar kājām gaisā sagriežusi arī mūziķu ikdienu.

DĪVĀNKONCERTS UN JAUNA DZIESMA

„Šobrīd ir pauze, bet, rokas klēpī salikuši, nesēžam,” stāsta grupu *Riga Reggae* un *Oranžās brīvdienas* dalībnieks, kuldīdznieks Ints Ķergalvis jeb Speiss. „Šad tad satiekamies divatā un pa retam kaut ko uzspēlējam. Grupai *Riga Reggae* nupat bija dīvāna koncerts, un sanāca atkārtot visu repertuāru. *Oranžajām brīvdienām* nākamnedēļ klajā nāks dziesma *Es tevi uzspēršu gaisā*. Tā būs par nejdēzībām mums apkārt. Būs arī videoklips, un feisbukā par to izsludināts konkurss. Mēs varam savus sekotājus iepriecināt attālināti, un tas ir iemesls atrast jaunu komunikācijas formu. Ir domāts arī par citiem šādiem koncertiem, kas būtu par velti, bet visam ir divas puses. Vieni pricējas, bet citi uzreiz sāk pārnest, kāpēc grupai tas atļauts, kāpēc nestāvam

Rumbas kvartets šodien koncertē tiešraidē.

divus metrus viens no otra,” saka I. Ķergalvis.

VAR IZMĒĢINĀT KO JAUNU

Piespiedu dīkstāvē devušies arī grupas *Symbolic* mūziķi, kuru vidū ir ģitārists Lauris Aišpurs. Kopīgi mēģinājumi vairs nenotiek; ja kāds vēlas, uz mēģinājumu telpām dodas viens. Grupas biedri dalās ar idejām, kuras varēs realizēt pēc ārkārtējās situācijas.

„Paradoksāli, ka mums tieši

Ints Ķergalvis un grupa *Riga Reggae* sarīkojuši attālinātus koncertus.

pirms visa šī sāka tapt dziesma par Rīgu – neatkarīgi no tā, ka tuvojas ārkārtas vēlēšanas, bet otrai dziesmai nosaukums ir *Mērītis* ar tekstu *Nenāc, mērīt, pie munu vārtu*. Sākām radīt jau pagājušajā gadā, bet neesam pabeiguši. Varbūt pat labi, ka tā. Redz, kā pareģojām, ka kaut kas tāds var būt!” Katrs dalībnieks šo laiku izmantojot citādi. Kāds apdarot mājās sakrājušos darbus, cits mūzikas aparatūrai uzmeistarojis transportēšanas kastī. Kā atzīst Lauris, šis esot arī labs laiks, lai testētu jaunu aparatūru, atrastu jaunu skanējumu.

BRIEST PILSĒTAS MŪZIĶU KONCERTS

Arī grupai *Montana* radošajā jomā nekas nenotiek, bet tas nenozīmē, ka iestājies klusums. Grupas solists Mārtiņš Burke-Burkevics atklāj, ka paredzēta virtuāla sanāksme par darbību tuvākajā nākotnē: „Gaisā virsma doma par attālinātu koncertu, kurā piedalīsies *Kuldīgas* mūziķi. Ideja nāk no Janas Bergmanes.”

Pašlaik katrs darbojas savā jomā: Mārtiņš kā direktors V. Plūdoņa *Kuldīgas* vidusskolā, Artis Rozītis ēdināšanas uzņēmumā u. tml.

ATTĀLINĀTA PRIEKA DEVA

„Jā, šis laiks arī mums nav viegls, jo līdz mājām visi koncerti atcelti,” saka grupas *Rumbas kvartets* solists Artis Šimpermanis. „Drūmākais ir tas, ka tiek atcelti arī liebie pasākumi jūlijā. Mūziķiem šis būs sausais gads. Bezprecedenta. Mums bija paredzēts studijā ierakstīt ceturto albumu. Sazinājos ar studijas vīru, un sapratām, ka jāatliek. Žēl. Taču, lai arī finansiāli ir dīkstāve, iesim līdzī laikam. 17. aprīlī 21.00 (šodien) notiek eksperimentāls tiešsaistes koncerts. Platformā *Bezzindas.lv* var iegādāties piekļuves kodu un klausīties, neizejot no mājām. Ceram, ka jaunā paaudze palīdzēs vecākiem tikt galā ar viedierīcēm, jo tā ir iespēja šajā drūmajā laikā gūt nelielu prieka devu.”

Alberts Dinters
Arta Šimpermaņa arhīva un autora foto

Marta beigās Kuldīgas bibliotēkas bērnu literatūras centrā Agija Staka tikās ar mākslas skolas audzēkņiem un stāstīja par savu darbu.

Ilustrācija – tā ir no jauna uzburta pasaule

Vairāk nekā 30 gadu grāmatu ilustratores darbā un ap 200 izdevumu – tāds ir mākslinieces AGIJAS STAKAS veikums. Katra grāmata ir autora radīta pasaule, bet mākslinieks ilustrators tai piešķir veidolu, lasītājam padara to reālu.

Bērnu dzeja, proza, pasakas, krāsojamās grāmatas pieaugušajiem, preču etiķetes un iepakojums, arheoloģisko atradumu zīmējumi un multiplikācija, dizains, portreti... Tik plaša un vēl plašāka ir A.Stakas radošā darbība. Māksliniece allaž meklē savam darbam jaunus izpausmes veidus un atzīst, ka visinteresantāk ir tad, ja nākas strādāt ar kaut ko vēl nebijušu.

SĀKUMS – SKICES

„Pagājušais gads bija ļoti ražīgs – iznāca 16 darbu ar manām ilustrācijām. Bet skaitļi ir nosacīti – nevar salīdzināt pusaudžu grāmatu, kurā ir melnbalti zīmējumi, un lielu pasaku grāmatu ar 200 krāsainām ilustrācijām,” skaidro māksliniece.

Kā grāmata sākas? Parasti no rakstnieka darba un izdevniecības ieceres. A.Staka: „Tiek izlemts, kas tas būs – krāsaina bilžu grāmata pavisam maziem bērniem vai lielākiem ar melnbaltām ilustrācijām. Māksliniekam dots noteikts laukums, kurā izvērsties. Lai nav tā, ka sazimē tik daudz ilustrāciju, ka tekstam vairs nav vietas. Sāku gatavot skices. Tās tiek parasti zīmētas uz pavisam plāna papīra un uz kvalitatīva papīra pārkoģētas tikai tad, kad gatavs pēdējais variants. Jāņem vērā gan lappušu locījums, gan tas, cik vietas vajag tekstam. Skices tiek daudzkārt pārziņētas, bet ne viss zīmējums – tikai tās vietas, kas nepadodas. Kad skices pabeigtas, tiek gatavots grāmatas makets, kas ļauj redzēt, kāda vieta ir ilustrācijām un kāda – tekstam.”

Ilustrācija pasakai *Rīgas varde* un *Liepājas varde*.

DINOZAURS UN SENAS LIEPĀJAS IELIŅAS

„Reizēm ilustrācijās top iedomu tēli, reizēm kas ļoti precīzs, piemēram plezozaurus rakstnieka Valda Rūmnieka *Laika spēlēs*. Pagājušajā gadā iznāca Elenas Landaras *Lietussargs* – japāņu folklorā balsētais mūsdienīgs fantāzijas stāsts. Ilustrācijām izmantoti japāņu tēriņi, mitoloģijas tēli, piemēram, zirnekļmeitene. Bet Māra Runguļa *Kaķu ģenerālī* darbība notiek autora bērības Liepājā. Tad tiek atsūtītas senas fotogrāfijas, piedevām rakstnieks gribēja, lai grāmatā darbotos viņa bērības draugi un viņš pats. Tas jāiekombinē reālās ielu un pagalmu ainavās.

Lai ilustrācijas nebūtu pilnīgi vienādas no grāmatas uz grāmatu, vienmēr meklēju kaut ko jaunu. Piemēram, pusaudžu grāmatā, kurā puika sapņo par savu klasesbiedrēni, ilustrācijas veidotas tā, it kā viņš stundas laikā uz rūtīņu burtnīcas lapas zīmētu savu sapņu objektu. Grāmatā par hokeja pirmsākumiem es esmu pievienojusi senu gleznu, kurā Holandē uz aizsaulša kanāla spēlē ko līdzīgu. Reizēm tiek veidota kolāža, kurā fotogrāfijas apvienotas ar zīmējumu. Savukārt citā darbā, kurā galvenā varone ir modele, zīmējumam pievienoju audumu paraugus kā tērpu skicēm. Izmantoju akrila krāsas, akvareļi, pasteli. Esmu ļoti lepna par grāmatu-labirintu. Ja to pareizi iziet un izkrāso, sanāk attēls. Man šķiet, ka tas ir mans izgudrojums. Citas tādas neesmu redzējusi, lai gan varbūt kaut kur ir.

Ilustrāciju zīmēšana prasa arī pamatīgi gatavoties. Piemēram, tautastērpu grāmatai pētīju dažādus saktu veidus.

Māra Oltes *Matīša piedzīvojumi mežā* ir īsta šausmenīte, bet par reālām norisēm dabā.

Ilustrācija krājumam *Pasaku kamoliņš. Zalkša ligava*.

Agija Staka ar vienu no savu ilustrāciju varoņiem.

Ilustrācija pasakai *Nepaklausīgais vilcēns*.

Zīmējt dzīvniekus, tie pamatīgi jāzīpēta. Grāmatai par āpsi Pēci, kurš negribēja mazgāties, esmu arī teksta autore. Tā ir par dažādiem netīriem dabā, piemēram, par pingvīniem vai slīņķi. *Rīgas teikām* zīmēju Vecrīgas ielas, bet kartei – ielas ar īstām mājām un mērogā. Tas viss bija sīki jāzīpēta. Katru māju vispirms nofotografēju, pēc tam internetā pētīju, kā tās izskatās no augšas.

Kad zīmējumi gatavi, tie tiek ieskenēti, apstrādāti un savienoti ar tekstu. Tiek izdrukātas kontroles lappuses. Dažreiz tiek nodrukāts izmēģinājuma eksmplārs, lai pārlicinātos, vai viss kārtībā.”

Māra Runguļa *Kaķu ģenerālī* redzamas īstas Liepājas ielas.

TUNCIS AKVARELĒ UN DĀRGMETĀLU PROVES

„Esmu izpildījusi dažādu aģentūru pasūtījumus: Krievijas tirgum zīmējusi Taizemei domāto tunča konservu etiķetes, kurām vajadzēja brīvu, plūstošu akvareļa tehniku. Ir tapuši iepakojumi, firmu zīmes, reālistiski pasūtījuma portreti, esmu zīmējusi mēbeles, projektu skices kā ainaviņas arhitektiem. Esmu ilustrējusi pirmās medicīniskās palīdzības grāmatu, pamācošu brošūru sievietēm, kuras iznāk no ciетuma, ka vajag mesties meklēt darbu, nevis vizināties ar kabrioletiem un meklēt turīgus puīšus.

Viena no interesantākajām lietām, ko esmu zīmējusi, ir dārgmetālu proves. Uz tām ir mazi cipariņi un Mildas galva – sievietes profils, ko esmu zīmējusi es. Tas ir apmēram ceturtdaļmilimetra izmērā.”

Ar izdevumiem pieaugušajiem māksliniece parasti nestrādā. Izņēmums ir tiem domātās krāsojamās grāmatas, kas ļauj nomierināties un atslēgties no nepatīkamām domām. Daiļliteratūru pieaugušajiem ilustrēt nav nācies. Tas, viņasprāt, būtu interesants izaicinājums.

ZĪMĒJUMOS IENĀK DZĪVE

„Man pašai šķiet: ja strādāšu vienādi, nebūšu vajadzīga. Tāpēc mēģinu būt dažāda un izmantoju dažādas tehnikas. Zīmēju ļoti ātri, bet reizēm ir arī tādi pasūtījumi, kad vajag jau rīt... Interesanti ir brīžos, kad izdomāju kaut ko jaunu. Parasti aizraujoši ir veidot pirmo bildi, pēc tam tas jau kļūst par rutīnu un ir grūti to jauno domu noturēt. Reizēm grāmatas nodošana jau deg, bet man ienāk prātā cita ideja. Parasti tas saistīts ar jaunas tehnikas izmantošanu. Tad nāk nākamā grāmata, kurai šī ideja tā īsti vairs neder.

Darbu ietekmē emocijas. Varu savas ilustrācijas skatīties kā dienasgrāmatu, bet to saprotu tikai es pati. Lai gan reizēm ir kaut kādi kreņķi, bet man zaķi smejas!

Reiz pirms Ziemassvētkiem ar puiku gājām gar Mārupīti aiz Arkādijas, kur apkārīt jau parks, un ūdenī pilnīgi bez skaņas ieslēdēja bebrus. Es pirmo reizi tik tuvu redzēju bebru, jo viņš nebaidījās. Acīmredzot pieradis pie cilvēkiem. Nākamajā rītā man bebrs ir bildē. Ieraugu skaistas kurpes un tādas uzvelku kājās lapsai. Zīmējumos ir mani krēslī, trauku mašina...”

„Esmu ilustrējusi pirmās medicīniskās palīdzības grāmatu. Arī pamācošu brošūru sievietēm, kuras iznāk no ciетuma, ka vajag mesties meklēt darbu, nevis vizināties ar kabrioletiem un meklēt turīgus puīšus.”

Ilustrācija grāmatai *Kāpēc laikam vajag laiku*, kurā apkopotu bērnu dzejoļi, pasakas un tautas dziesmas.

Putni uzvar zvērus. Te izmantota kolāža.

Raiņa dzejoļa *Kucēniņi* ilustrācija.

„Reizēm grāmatas nodošana jau deg, bet man ienāk prātā cita ideja. Parasti tas saistīts ar jaunas tehnikas izmantošanu. Tad nāk nākamā grāmata, kurai šī ideja tā īsti vairs neder...”

PAR PIRMAJĒM SOĻĪEM MĀKSLĀ

„Rīgas lietišķās mākslas vidusskolu pabeidzu kā interjeriste, bet mūsu kurss gribēja būt dekoratori – tātad vairāk saistīti ar grafiku. No kursa nāk vairāki grāmatu ilustratori: Ilze Dambe, Gita Treice un citi. Pēc lietišķajiem uzreiz uz Latvijas Mākslas akadēmiju negāju. Skolā bija uzskats, ka akadēmija – tas ir slikti. Sadalē pēc skolas kļuvu par multiplikatori, bet nebija darba.

Vasarā par to prēcājos, bet, kad darba vēl aizvien nebija, aizgāju pie arheologiem, un tas zināmā mērā bija mūža sapņa piepildījums. Domāju, cik jauki būtu sēdēt Ēģiptē kādās kapeņēs un pārziņēt freskas un uzrakstus. Kad sāku strādāt Valmierā, nekādu kapeņu, protams, nebija... Viss bija daudz prozaiskāk.

Ilgus gadus nodarbojos ar kalnu tūrismu, kam vasara ir karstākais laiks, bet arheologiem arī. Tāpēc aizgāju prom un sāku zīmēt grāmatas. Tas bija vēl pirms Mākslas akadēmijas. Visu lietišķās skolas laiku kaut kur strādāju.”

MEISTARĪBAS UN RAKSTURA KALVE

„Mana pirmā grāmata – ābece palīgskolām, kurai bija nokavēts termiņš. Mākslinieks no tās bija atteicies. Strādāt vajadzēja ātri. Pasūtītājiem patika, un viņi man uzticēja nākamos darbus. Noderēja lietišķo rūdījums. Tā bija despotiska, nežēlīga, bet reizē brīnišķīga mācību iestāde, kas iedeva pamatu visai dzīvei. Pēc tam akadēmija šķīta pilnīga anarhija. Tur mācījos dizaina grafiku, ko vēlāk pārsauca par vizuālo komunikāciju. Akadēmijā nevienu īsti neinteresēja tas, ko darījām. Lietišķajos visu kursu, kas bija gadu vecāks par mums, pusotru mēnesi pirms beigām no skolas izmeta, jo viņi bija brīvdomātāji un ne tik saspringti kā citi. Toties citiem tas bija stimuls vēl vairāk centties. Manu kursabiedrēni Gunu mamma aizdzina gulēt ar lielu skandālu, atņemot krāsas un ieslēdzot gulāmistabā, jo viņa esot kliegusi uz koppapīru... Tādu smieklīgu stāstu ir daudz.

KAD JĀSĒJ BURKĀNI VAI JĀSPIEZ SULA

A.Stakai tuvas arī ikdienišķas lietas: „Nav tā, ka visa dzīve man ir māksla. Esmu mājsaimniece. Reizēm nezīmēju, jo jāšēj burkāni, jāspiez ābolu sula vai jāiet bērnam līdz uz klavierspēles eksāmenu. Es trīs reizes dienā gatavoju ēst, un man ir liels sakņu dārzs, kas tagad nu jau ir retums. Lielākoties ap mājām ir bruģis, zāliens un skujeņi, un dzīvnieciņiem un putniem nav, ko ēst.” Par attiecībām ar grāmatām viņa atklāj: „Lasīt man patīk, biju ļoti lasošs bērns, bet tagad tā ļoti pietrūkst. Tiekoties ar izdevniecību cilvēkiem, reizēm jūtos ļoti nezinoša. Tad kaut ko keru un lasu... Bet tas allaž jau vairs nav aktuāli. Tā ir gandrīz traģēdija. Kamēr strādāju, ļoti labprāt klausītos audiogrāmatas. Ja man būtu laba angļu valoda, būtu vairāk iespēju, bet brīvi pieejamās jau esmu noklausījies. Neredzīgo bibliotēkas nezina kāpēc negrib tās dot. Esmu pat piedāvājusī samaksu, un tām būtu ļoti izdevīgi, bet ne.”

Lāsma Reimane, Līgas Rozentāles arhīva foto

Sapņo vaļējām acīm, kamēr sāk rakstīt

„Smadzenes sāk mutuļot, vaigi deg, un roka drudžaini tver atnākušos vārdus un teikumus,” tā par rakstīšanu saka bērnu grāmatu autore, agrākā kuldīdzniece LĪGA ROZENTĀLE.

NO ŽURNĀLISTIKAS PIE MAMMAS LOMAS

Līga uzaugusi Kuldīgā, bērnību aizvadījusi Priedainē, mācījusies Centra vidusskolā. „Par skolu man joprojām ir siltas atmiņas. Tagad ar ģimeni dzīvoju Rīgā, bet ļoti bieži viesojamies Kuldīgā un braucam pie vecākiem uz lauku mājām Kurmālē. Arī vīrs ir kuldīdznieks. Mums abiem šī pilsēta ir dikti mīļa, un tā vienkārši sanāca, ka palikām Rīgā. Iedzīvojamies – studijas, darbs, draugi. Pēc 12. klases beigšanas devos uz Rīgu Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātē studēt komunikācijas zinātni. Diezgan agri sāku strādāt žurnālistikā – no sākuma ziņu žurnālistikā laikrakstā *Diena*, vēlāk dzīvesstila žurnālistikā portālā *Sievietes pasaule*.

Vairāk nekā piecus gadus savai profesionālajai dzīvei esmu nospiedusi pauzes pogu. Tādēļ, ka ģimenes dzīve mutuļot mutuļo un prasa teju visus manus laiku un spēka resursus. Mums ir trīs bērni: Elza (7), Toms (5) un Krišjānis (2). Neesmu no modernajiem cilvēkiem, kuri prot visu savienot, vienā dzīvē satilpinot vairākas. Esmu stipri pārliecināta, ka visam savs laiks. Un katrs dzīves posms jāizbauda. Būt mammai un kopā ar bērniem iepazīt pasauli no jauna ir brīnišķīgi, bet arī ļoti nogurdinoši. Kā vīrs smeļoties no rītiem saka: „Labi, turies – es eju uz darbu atpūsties!”

MŪZAS – PAŠAS BĒRNI

„Tā vēlme izpausties un rakstīt, protams, nepazūd. Nagi niez, un idejas dzimst,” atzīst L. Rozentāle. Vislielākie ideju ģeneratori jeb rakstnieces mūzas ir bērni. Grāmatas radītas viņu iespaidā. „Pirmā grāmata *Dāvana Latvijai* iznāca pagājušajā rudenī. To izdeva *Latvijas mediji*. Tā tapa laikā, kad vecākajai meitai, tolaik bērnu dārzniecei, stāstīju un atbildēju uz neskaitāmiem jautājumiem par mūsu valsts nozīmīgākajiem datumiem: Lāčplēša dienu un 18. novembri. Ko svinam Lāčplēša dienā? Ko 18. novembrī? Kāds ir mūsu karogs? Kas ir himna? Kas ir Brīvības piemineklis?”

Tā tapa *Dāvana Latvijai* – lasāmgrāmata visai ģimenei, kas paredzēta pirmsskolas vecuma un sākumskolas bērniem. Stāsts ir par to, kā Bērziņu ģimene svin Lāčplēša dienu, gatavojas valsts dzimšanas dienai un svin to 18. novembrī. Māsa un brālītis nolemj Latvijai sagādāt dāvanu un sastopas ar jautājumu: „Kā to uzdāvināt? Kas tad īsti ir Latvija?” Stāsta beigās abi saprot – Latviju veidojam mēs paši un mūsu darbi. Tas ir aicinājums uz sarunu ģimēnē, un to varam darīt ikviens, lai

Līga ar pašas sarakstītajiem darbiem. Pērn *Zvaigznes* grāmatnīcās pirktaكو bērnu grāmatu topā 7. vietu ieguva Žū-žū. *Miega pelēns*.

Līga Rozentāle ar vīru Raiti un bērniem: Tomu, mazo Krišjāni un Elzu.

Latvija kļūtu labāka. Pēc stāsta izlasīšanas bērni var gan izkrāsot Bērziņu ģimeni, gan izpildīt dažādus uzdevumus, jo radošo darbu burtņica *Apsveicam Latviju!* izdota reizē ar lasāmgrāmatu.”

„AUG VIZUĀLIĶU PAAUDZE”

„Esmu ļoti gandarīta par izdevniecības iesaistītās mākslinieces Agneses Aizpurietes ilustrācijām – tās ir košas un dzīvespriecīgas, uzbud patriotisku izjūtu, jo ir taču gaidāma Latvijas dzimšanas diena. Bērnu grāmatās ilustrācijām ir milzīga nozīme, īpaši tagad, kad aug izteikta vizuāliķu paaudze. Mākslinieks ir gluži kā

otrs grāmatas autors,” uzskata L. Rozentāle. Veiksmīgas bērnu grāmatas atslēga noteikti slēpjas bildēs. Par to viņa pārliecinājusies arī kā mamma, jo Līgas bērni grāmatas izvēlas tieši pēc attēliem.

LEC GAISĀ NO PRIEKĀ!

„Otru manu grāmatu *Žū-žū. Miega pelēns*, ko izdeva *Zvaigzne ABC*, ilustrēja Agija Staka. Domāju, ka viņas vārds komentārus neprasa, jo Agija ilustrējusi neskaitāmas bērnu grāmatas, un es pievienojos viedoklim, ka viņa ir mūsdienu Margarita Stārase. Talantīga un ļoti ražīga. Dienā, kad redaktore paziņoja – miega

„Tas kaut kur dziļumā perinās un veidojas, un tad vienā dienā – hop! – jāsēžas klāt un jāpieraksta.”

pelēnu zīmēs Agija Staka, lēcu gaisā no priekā! Jutos ļoti pagodināta. Mūsmājās plauktā ir ļoti daudz viņas ilustrēto grāmatu. Atklāšanā iepazīsimies, un viņa ir bezgala sirsnīga, gaiša un vienkārša.”

L. Rozentāle stāsta, ka *Žū-žū. Miega pelēns* ir mīļa pasaka par neparastu pelēnu, kas piedzimis atšķirīgs no citiem brāļiem un māsām. „Protams, arī tā piedzima, pateicoties maniem bērniem. Stāstīju viņiem vakaros par miega pelēnu, kurš bija tik ļoti noskumis, ka no citiem atšķiras un nespēj paveikt nevienu peļu darbiņu, bet galu galā atrada pats savu unikālo talantu – kļuva par miega peli. Domāju, ka bērniem jau no mazotnes jārada pārliecība: „Tev nav jābūt tādām kā visi. Tu esi tu – unikāls!” Katram ir savs īpašais talants. Katram! Mums ar māsu ir tāds triks, kas palīdz maziem bērniem nomierināties un aizmigt, – zīmējam bērna sejiņu un skaitām skropstiņas.

Ja jau acis dabū ciet, tad drīz vien tā miega pele arī ir klāt. Arī šis knifīņš ir pasakas beigās. Grāmatas pasākumos mammas ir nākušas klāt, teikušas paldies par mīlo pasaku un čukstējušas: „Šis knifīņš strādā!” Tā ir lielākā balva, ko var vēlēties, ka lasītājiem patīk tas, ko esmu radījusi. Un bērni, manuprāt, ir diezgan izvēlīga auditorija.”

KVALITĀTES GARANTS

„Tā nejausi sakrita, ka abas grāmatas iznāca gandrīz vienlaikus. Patiesībā vienu gaidīju iepriekšējā gadā, otru – pavasarī, bet šoreiz tiešām jāpiekrīt teicienam *Kas notiek, tas notiek uz labu*.

Grāmatas ceļš no manuskripta līdz lasītājam ir diezgan garš. Var paiet pat vairāk nekā gads. Ilgu laiku aizņem mākslinieka darbs. Rakstniekam nākas apbruņoties ar pacietību. Tagad ir iespēja grāmatas izdot arī pašiem un samērā īsā laikā. Tomēr profesionāla izdevniecība ir kvalitātes garants. Esmu ļoti apmierināta par sadarbību gan ar *Latvijas mediju* izdevniecību, gan *Zvaigzni*. Katrai savas nišes, bet abas tur rūpi par Latvijas grāmatniecību, un cilvēki, ar kuriem sadarbojos, tiešām mīl savu darbu. Abas grāmatas ir skaistas, ar abām varu lepoties no visas sirds.”

SARUNĀJAS AR VĒJU

Vai autore jau bērniībā vēlējās rakstīt

grāmatas? „Man jāatzīst – jā. Bija trīs lietas, ko es, maza meitene būdama, sapņoju darīt: būt mamma, strādāt par skolotāju un rakstīt avīzēs un grāmatās. Es biju īsts grāmatu tārps. Varēju stundām ilgi pazust to uzburtajā pasaulē. Sacerēju pasakas arī pati un stāstīju mazākajam brālim – viņš gan šādu faktu vairs neatceras. Mana iztēle darbojās aktīvi. Vecāki visu laiku teica, ka sapņoju vaļējām acīm. Atceros, kā, nākot no skolas, sarunājos ar vēju. Man bija izstrādāts savs kods, kā sapratu, ko viņš man saka. Īpaši mīļi man bija un joprojām ir koki. Grūti paiet garām, tos neapkampjot. Viņi ir tādi ļoti apkampjami,” saka L. Rozentāle. Skolā vismīļākais priekšmets bijusi latviešu valoda un literatūra. Domraksti padevušies. „To sajūtu joprojām atceros: ir uzdots temats, priekšā stāv tukša līniju burtnīca, un tad pamazām *aiziet*. Gramati-

„Bērniība bez grāmatām ir nabadzīga. Grāmatas paver domu, ideju, iztēles un valodas plašumus.”

ka paliek otrajā plānā, jo jāsteidz piefiksēt domas. Ir atnākusi iedvesma! Arī tagad iedvesma var tā atvilņot. Ir bijis tā, ka pieplokus pie datora un bērniem atmetu ar roku: „Kuš, ejiet spēlējieties – mammai ir iedvesma!”

„LAUJOS UN BRĪNOS, KUR DZĪVE AIZVED”

Rakstniece stāsta: „Tagad atkal esmu tajā posmā, kad gaidu iznākam jaunas grāmatas. Apbruņojos ar pacietību. Mans darbs padarīts, ķērušies klāt mākslinieki. Idejas dzimst, un cenšos rakstīt, cik vien ļauj laiks. Citreiz atnāk konkrēts tēls vai ideja, bet pats stāsts vēl ne. Tas kaut kur dziļumā perinās un veidojas, un tad vienā dienā – hop! – jāsēžas klāt un jāpieraksta, jo mozaikas gabaliņi ir salikušies kopā.

Protams, ceru rakstīt vēl un redzēt lasītāju rokās savas grāmatas. Man ir jautājuši, vai rakstīšu pieaugušajiem. Šobrīd viss, kas atnāk, tiešām ir tikai bērniem. Bet es nekaļu milzīgus plānus. Ļaujtos un brīnos, kur dzīve mani aizved. Pagaidām ir interesanti.”

Pieaugušajiem viņa novēl: „Lasiet bērniem priekšā grāmatas! Pērciet un dāviniet tās, mudiniet lasīt! Bērniība bez grāmatām ir nabadzīga. Bet grāmatas paver domu, ideju, iztēles un valodas plašumus. Bērns, kurš lasa, izaugs par tādu pieaugušo, kurš domā pats ar savu galvu.”

Kā svētku reizei aptuveni stundas laikā uzšūt tauriņveida kaklasaiti, rāda veikala un radošās darbnīcas *Zelta apelsīns* īpašniece Inta Lagzeniece.

DARI PATS! Pavasaris – tauriņu laiks

1. Darbam nepieciešams: šķēres, auduma gabals un tādas pašas krāsas diegs, līmaudums, adata, gumija, gludeklis, šujmašīna un prievīte, ja vēlas tautisku tauriņu. Var šūt vienas kārtas, var arī dubulto, kas izskatīsies bagātīgāk un greznāk.

2. Izgriež auduma un līmauduma taisnstūrus: vienu 10 x 12 cm, otru 10 x 14 cm. Līmaudumu ar spīdīgo pusi uzliek uz auduma un vidējā karstumā gludina aptuveni trīs minūtes.

3. Katra salīmētā auduma gabala malas noloka uz vidu un pa vienai stingri nogludina.

4. Ja vēlas tautisku tauriņu, tad isākā auduma virspusē ar šujmašīnu pa vidu piešuj prievīti. To dara abās prievītes malās, lai šujmašīnas diegs neizjauktu musturu.

5. Abus auduma gabalus gareniski pārloka uz pusēm ar atvērtajām malām uz augšu un aizšuj galu ciet.

6. Abus audumus izgriež otrādi, uzliek vienu uz otra un ar šujmašīnu pa vidu sašuj kopā.

7. Ar adatu un diegu savēl abas malas uz vidu, veidojot tauriņa formu. Šajā vietā pēc tam apkārt tiks aptīta 2 cm plata auduma strēmelīte, otrā pusē to sašujot kopā.

8. Cauri viducī piešūtājai lentītei izver gumiju, tās garumu izvēlas tādu, kāds tauriņa nēsātājam būs ērts ap kaklu. Gumijas galus sašuj kopā, viducī piešuj pie tauriņa, lai tā būtu fiksēta.

PĀRDOMAS

Paslēpties grāmatās jeb daudz ir vienmēr labi

Ieva Rupenheite, īpaši Kurzemniekam

Šogad arī man bija laime piedalīties Latvijas Literatūras gada balvas ražas vērtēšanā, tās ieguvēji tiks izziņoti 30. aprīlī. Jau kopš 30. marta Laligabas tīmekļa vietnē lasāmas ziņas par katru nomināciju un īsrecenzijas par pieteiktajām grāmatām. Konkurss bija pieteikts aptuveni simts grāmatu vairākās kategorijās – dzejā, prozā, tulkojuma literatūrā, literatūrā bērniem, debijā, arī kandidāti mūža balvai un īpaši atzīmējamam 2019. gada notikumam literatūrā. Izdevēji un autori grāmatas varēja pieteikt līdz februāra vidum, bet viss sākas jau oktobrī. No oktobra līdz februārim septiņi žūrija nonākušie lasīja un lasīja – brīžiem ar izmisumu, brīžiem ar sajūsmu, vienlaikus ar tiešajiem un vēl neattālinātajiem darbiem skolās, muzejos, augstskolās, ganot savus lielākos un mazākos bērnus, sadalot rūpes starp literatūru un pienākumiem. Un – vai nav ironiski? – tieši tad, kad bija jānonāk līdz vērtējumiem, martā sākās laiks, kad patiešām varēja paslēpties, ierakties grāmatās un grāmatīnās, nebāzt snuķi laukā un lasīt, kamēr raibs metas.

Bet – ak, vai – viss jau galā! No tā, kas pieteikts Literatūras gada balvai, paliek ceturta daļa, turklāt nevajag domāt, ka viss pārējais nav sarunu vai lasīšanas vērts. Lai arī žūrija valdīja patīkama

viedokļu dažādība, tomēr par to, ka Literatūras gada balvai nepieciešams vēl aptuveni tikpat daudz kategoriju, cik jau ir, vienojās visi. Īpaši tulkojumus prasītos gan iedalīt literatūrā bērniem, gan radīt tiem kategoriju *Kultūrvēsturiskais tulkojums*. Daži no žūrijas pat aizsapņojās tik tālu, ka arī *Nepūtņa* bilingvālā samta sērija prasītos pēc atsevišķas kategorijas.

Un tomēr interesanti, kā līdz pieteikumiem nonāk vai nenonāk tās vai citas grāmatas. Daiļliteratūra (kopā ar literatūru bērniem) veido 37% (2161 grāmata) no visa Latvijā izdotā daudzuma, kas 2018. gadā bija 9947 grāmatas (Latvijas Nacionālās bibliotēkas apkopojums *Latvijas grāmatizdevēju statistika 2018*). Tātad daiļliteratūru izdod teju desmitreiz vairāk, nekā piesaka balvai.

Mūsdienās aktīvi darbojas ap 500 grāmatu izdevēju. 18. gs. nogalē, kad visā Latvijas toreizējā teritorijā bija labi ja pieci izdevēji (iespiedēji), Rīgā no ārzemēm ievada ap 50 000 (!) grāmatu gadā. Bēdas sākās ar cariskās Krievijas maniakālajiem cenzoriem, kuru spilgtākais pārstāvis bija Pāvils I kolēģijas padomnieks Fjodors Tumanskis, kas pēc nenotikušās poēta karjeras nīdēja kultūru, cik spēka. Nav iespējams uzzināt, cik daudz no šiem grāmatu tūkstošiem sasniedza lasītājmētājus,

ziņas ir vien par to, ka pazīstamais Rīgas izdevējs Hartknohs juniors nepatīk konstatēt – no 34 grāmatu saņiem, kas iegādāti par 25 000 rubļu, izcenzēti un līdz izdevējam un grāmatu tirgotājam nonākuši vien 3 (!). „Lai cenzori visas šīs grāmatas izlasītu, vajadzētu vairākus gadus, taču īstais novilcināšanas iemesls esot cenzūrā konstatējamā „pilnīga vācu un vispār ārzemju literatūras nepārzināšana”” (A.Johansons. *Latvijas kultūras vēsture*.)

Kas zina, kādi kvalitātes kritēriji darbojas mūsdienu izdevējos, taču 18. gs. nogalē iekšzemē tika atļauts iespiest tikai tādas darbus, kas „atbilst Dieva likumiem, valsts pamatnoteikumiem un labiem tikumiem”. Un tomēr ir tik labi paslēpties nevis vienkārši zem segas, bet zem segas kopā ar grāmatu. Labu grāmatu. Un vislabāk – daudzām labām grāmatām.

Jurģa Kupča foto

MANS KULTŪRAS NOTIKUMS

„Lasi, dzīvo līdzī, izjūti”

Norai Beķerei vislabāk patīk romāni par Latvijas vēsturi, bet iepatikušies arī detektīvdarbi.

Rakstnieces Daces Judinas romāns *Mēnesis pie jūras*.

Vārmeniece Nora Beķere dalās iespaidos par neseno izlasīto Daces Judinas detektīvromānu *Mēnesis pie jūras*.

„Grāmatas lasu jau no bērnības, kad televīzija vēl bija melnbalta un nebija tik daudz filmu kā tagad. Varu izdzīvot visu, kas grāmatā notiek, pati iejusties personāžu ādā, iztēloties to izskatu, stilu. Iztēloties dabu, vietu, telpu, kurā viss notiek. Grāmatas patīk arī abiem bērniem. Dēls lasa fantastiku, bet meita vēl tikai mācās burtus. Viņai pirms gulētiešanas lasu to grāmatu, kuru pati izvēlējusies paņemt no bibliotēkas.

Man patīk romāni par Latvijas vēsturi, sadzīvi, arī psiholoģijas grāmatas. Nedomāju, ka mani kādreiz aizraus kriminālromāni. Bet reiz bibliotekāre ieteica izlasīt vienu no Daces Judinas Latvijas simtgades romāniem *Septiņi vakari*; izlasīju un pēc tam arī pārējās trīs šīs sērijas grāmatas izlasīju ar interesi. Iepatikās autore stils, dzimtas noslēpumu atklāšana, aprakstītā daba, mājas, cilvēki un tas, kā var rakstīt par vēsturi, kā cilvēku likteņus un dzīvi Latvijā ietekmējušas varas, kas mainījušās. Autore prasmīgi

ievijusi savas atziņas par cilvēkiem, raksturiem, attiecībām, dzīvi. Daudzas viņas atziņas ir attiecināmas uz to, kas notiek pašlaik Latvijā un pasaulē.

Tā arī ar interesi paņēmu vienu viņas detektīvromānu no sērijas *Izmeklē Anna Elizabete*. Pēdējo no tās izlasīju *Mēnesi pie jūras*, kurā galveno varoni Annu Elizabeti pārsteidz zvans no bijušās studiju biedrenes – ekskluzīva piejūras SPA īpašniece, kura lūdz palīdzēt noskaidrot, kas spēlējās ar cilvēku likteņiem un dzīvību, un uzskata, ka pie vainas ir sens dzimtas lāsts un leģenda par raganu, kuru dzimta nevēlējās pieņemt. Bet aiz visiem nepatīkamiem pārsteigumiem, mistiskajiem notikumiem, mīklainajiem un šausmīgajiem nāves gadījumiem un slepkavībām slēpjas reālas būtnes ar mūsdienīgām tehnoloģijām un skaistumkopšanas biznesa aizkulises. Lasi, dzīvo līdzī, izjūti un beigās pārlicinies, vai pareizi domāji, kurš galu galā ir vainīgs!

Tiem, kuriem nekad nav patīkuši detektīvi, kriminālromāni, iesaku sākt tieši ar kādu no šiem. Tagad lasu nākamo sērijas grāmatu *Siers otrajai pelītei*.”

APSKATS

**Katriona Luīze
Rožlapa**, mākslas
zinātniece

Brīvlaišanu gaidot

Mēs esam savdabīgā laikā. Brīdī, kad pasaule noklust vai sabangojas apkārtesošajā satraukumā, kļūstot noslēgtāka. Neaizmirstot par iedzīvotāju mīlestību pret kultūru, vairāki Latvijas teātri un publiskās personas izdomājuši veidus, kā ienākt mūsu mājās ar izklaidējošu grāmatu, sen aizmirstu teātra izrādi, muzikālu baudījumu. Taču mākslas muzeji ir slēgti. Vien kāds attēls, publikācija iz izstādes pavīd sociālajos tīklos, bet īstenais mākslas baudījums ir netverams. Atliek tvīkt gaidās un ielānot, ko dosimies redzēt, kad viss atkal taps atvērts. Pagaidām nevar paredzēt, cik ilgi būs klusums. Izstāžu laiks tiks gan pagarināts, gan pārlikts, tomēr mazu ieskatu gaidāmajā sniegsu.

ROMANA SUTAS UN ALEKSANDRAS BEĻCOVAS MUZEJS

Gads iesākās un turpināsies spēcīgu dāmu zīmē. Avangardiskās, spilgtās personības, kreisi noskaņotās dzejnieces Lūcijas Zamaičas izstādi *Es, Lucija Zamaič, un mani vārdi pārņems Kailsību varā*. *Austra Ozoliņa-Krauze – rakstniece, mecenāte, spiede*. Abas iepriekš minētās dāmas bijušas personīgi pazīstamas un tuvā draudzībā ar mākslinieci Aleksandru Beļcovu. A. Ozoliņa-Krauze ne vien dēvēta par vienu no intelektuālākajām latviešu sievietēm, par izcilu rakstniecei, bet arī nodarbojās ar mākslas mecenātismu, finansiāli atbalstot porcelāna apgleznošanas darbnīcas *Baltars* pastāvēšanu. Gan L. Zamaiča, gan A. Ozoliņa-Krauze bija savā laikā spilgtas personības un zīmīgas intelektuālās scēnas pārstāves, atstājot nozīmīgu radošā gara nospiedumu literatūrā un publicistikā.

LATVIJAS NACIONĀLAIS MĀKSLAS MUZEJS

Sekojojot Latvijas Nacionālās bibliotēkas pagājušā gada nogalē aizsāktajam grafikas pamatlicēja Ričarda Zariņa slavinājumam, kas vēl joprojām būs aplūkojams, Latvijas Nacionālais mākslas muzejs aprīļa beigās plānojis durvis vērt savai izstādei – *Rihards Zariņš (1869–1939). Ko Latvijas meži šalc*. Tā būs lielajā izstāžu zālē izvēsta grandioza retrospekcija, godinot R. Zariņa 150. gadadienu un pilnasinīgi aptverot grafiķa mākslinieciskos virzienus. R. Zariņš ir gan izstrādājis tālaika Krievijas impērijas grafisko tēlu, gan uzskatāms par Latvijas identitātes galveno veidotāju, radot naudaszīmes, vērtspapīrus, nacionāli nozīmīgus noformējumus, tostarp bijis Latvijas ģerboņa līdzautors.

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

Ja reiz izklāstā esam nonākuši arī Pārdaugavā, uzskatīsimies! Dienu pēc Valentīndienas tika atklāta izstāde *2020: Mūžības perspektīva*. Tās pamatideja vēsta par bibliotēkas galvenajiem uzdevumiem – krājuma veidošanu un saglabāšanu. Šķietami vienmuļo apvienība *Orbīta* izvērtusi vizuāli jaudīgā izstādē. Atainotas bibliotēkas funkcijas, reprezentējot to, kas ar krājumu notiek tad, kad tas netiek aprūpēts. *Orbīta* eksperimentē ar darbiem, tos *aplaimojot* ar degradējošajiem elementiem, kā mitrumu, pelējumu, nodilumu, tostarp apspēlējot ideju – kas notiek ar digitālo materiālu. Apvienības uzburtais spēcīgais vizuālais vēstījums atklāj unikālu veidu, kā runāt par ikdienišķu tematiku.

KULTŪRAS NOTIKUMI

Iepazīsti un izzini virtuāli!

DEJA

www.dejaszeltafonds.lv

Šī mājaslapa tapusi, Nacionālajam kultūras centram sadarbojoties ar deju nozari. Zelta fondā apskatītas 55 nozīmīgākās dejas no 1933. līdz 2008. gadam. Skatuviskās dejas pirmsākumi datējami ar Jēkaba Stumbra iestudējumu *Maģais dancis* 1933. gadā, bet Deju svētku tradīcijas sākums rodams 1937. gadā, kad notika Pirmie vispārējie aizsargu vingrošanas un tautas deju svētki, un tajos piedalījās 720 dejotāju.

Starp 55 dejām ir apraksts arī dejai astoņiem pāriem *Alsungietis*. Tā pirmo reizi iestudēta Tautas deju ansamblī *Rotaļa* 1994. gadā. Impulss rasts etnogrāfiskās dejas pamatos un tautasdziesmās. To dejo Alsungas novada tērpos.

www.dancukratuve.lv

Te var skatīties deju videoierakstus, klausīties mūziku.

Latviešu deju zelta fondā ir apraksts arī dejai *Alsungietis*.

FOLKLORA

www.dainuskapis.lv un www.ailab.lv

Dainuskapis.lv veltīts Krišjānim Baronam. Viņa sakārtotais un rediģētais izdevums *Latvju dainas* no 1894. līdz 1915. gadam izdots sešos sējumos (astoņās grāmatās). 1880. gadā Maskavā pēc K. Barona rasējuma izgatavots Dainu skapis. Tam ir 70 atvilktnīši, katrai ir vēl 20 sadaļi.

Vietnē *Ailab.lv* bez tautasdziesmām ir arī plaša informācija par pasakām, teikām, ticējumiem, sakāmvardiem.

TEĀTRIS

vimeo.com/jaunaisrigasteatris

Jaunais Rīgas teātris ir profesionāls repertuārteātris, kas piedāvā mūsdienīgu skatījumu uz klasiku, latviešu oriģināldramaturģiju un ārzemju autoru darbiem.

www.dailesteatris.lv

Sadarbībā ar LTV projektu *Teātris.zip* Dailes teātris aicina skatīties senākus iestudējumus, ko dzīvajā izpildījumā redzēt vairs nav iespējams. Izrādes būs pieejamas uz laiku.

www.liepajasteatris.lv

Sarunas par teātri var klausīties podkāstos. Liepājas teātra aktieris Kaspars Gods ciemojas *Pīpētavas sarunās* un atbild uz lieliem jautājumiem. Kas ir mīlestība? Cik var nopelnīt ar izrādi online, un kā to izdarīt? Kāpēc viņš nevalkā svešu cilvēku bikses, bet ir radījis savu teātri? Ar kuru aktieri Gods nevar saspēlēties?

EKSKURSIJA

www.latviainside.lv

Rundāles pils dārzu un telpas var izstaigāt 360° virtuālajā tūrē.

RAKSTNIECĪBA

www.garamantas.lv

Ikviens var ne tikai palīdzēt atšifrēt dienasgrāmatas Latviešu folkloras krātuves digitālajā arhīvā, bet arī piedalīties to rakstīšanā.

Pētījumam par dienasgrāmatu tapšanu jāpalīdz atšifrēt dienasgrāmatas, kas rakstītas vismaz 50 gadu. Tas ir vesels fiksēts laikmets! Pārakstīšanai izvēlētas divas: Līgas Vucenas dienasgrāmata, kas tapusi no 1953. līdz 2016. gadam, un Imanta Freimaņa dienasgrāmata, kas rakstīta no 1935. līdz 1996. gadam.

Līga Vucena (1934–2019) bija izslavēta augļkope. Dienasgrāmata sāka rakstīt 18 gadu vecumā (1953. gadā) un turpināja to darīt visu mūžu. Ierakstos dokumentētas gan sava laika reālijas (grāmatas, filmas, kultūras pasākumi, sadzīve), gan darbs augļkopībā un personiskā dzīve. Imants Freimanis (1921–1996) pirmo dienasgrāmatu sācis rakstīt jau pusaudžu gados Rīgā. Otrā pasaules kara laikā emigrējis uz Vāciju. Lielāko daļu mūža pavadījis Zviedrijā. Vēl pensijas gados fiksējis ikdienas notikumus un pārdzīvojumus, iezīmējot latviešu trimdas kultūru.

Pandēmijas dienasgrāmatas

Šīgada sākumā pasaulē tika konstatēts jauns koronavīruss, kas izraisīja saslimšanu Covid-19. Arī Latvijā izsludināta ārkārtējā situācija, un aktuālais sauklis ir *Paliec mājās*. Latviešu folkloras krātuves autobiogrāfiju krājums sadarbībā ar interneta žurnālu *Punctum* martā sāka iniciatīvu *Pandēmijas dienasgrāmatas*. Tās mērķis ir dokumentēt to, kā mūsu sabiedrība jūtas tagad, kad ir tik daudz nezināmā, kad esam spiesti izolēties un laiku pavadīt mājokļos. Taču vairāk par visu ir nolūks radīt kopības izjūtu.

Pandēmijas dienasgrāmatas veidošanā aicināts piedalīties ikviens, sūtīt savus iespaidus e-pastā: garamantas@lulfmi.lv.

MŪZIKA

www.latvijaskoncerti.lv

Apvienība *Latvijas koncerti* kopā ar Latvijas Televīziju piedāvā noskatīties koncertu ierakstus, piemēram, Lielās Mūzikas balvas pasniegšanu.

Putnu opera – operu visai ģimenei var noskatīties šeit: <http://straume.lmt.lv/lv/kultura/kultura/putnu-opera/1038524>.

Sansusī instrumentālistu kautiņi:

<http://straume.lmt.lv/lv/video-saraksts/instrumentalistu-kautini>.

Antonija#Silmači:

komponista Jura Karlsona un horeogrāfa Aivara Leimaņa baleta pirmizrāde: <http://straume.lmt.lv/lv/kultura/kultura/antonija-silmaci/1022217>.

Klusums, kas jāpārvar

Inta Jansone
Lāsma Reimanes foto

Ir otrdienas pusdienlaiks. Ierastajā dzīves ritmā Liepājas ielā un citur Kuldīgā ļaužu netrūktu. Vieni steigtos ieturēt maltīti, citi – nokārtot saimnieciskas lietas, bet skolēni okupētu kafejnīcas, gaidot rindā pēc tikko ceptām smalkmaizītēm. Bet kā ir tagad – ārkārtējās situācijas laikā? Kurzemnieks piestāja vecpilsētā piecās pieturvietās.

1. PIETURA. Pārtikas veikals Dārziņš

Veikala Dārziņš iecienītākais stends – dažādās smalkmaizītes un piradzīņi.

„Pēc Lieldienām ir mazliet klusāk,” saka pārdevēja Ilze Zuimača. „Pie mums viss notiek arī tagad. Neizjūtam, ka pircēju būtu mazāk. Cepam bulciņas, un tās pērk tāpat kā citus produktus veikalā. Ir vai

nav vīruss – bez ēšanas jau neiztik, cilvēki nāk no rīta līdz pat vakaram. Visi jau ar šo situāciju valstī cenšas sadzīvot. Vienīgi sestdienās ir mazāk pasūtījumu kūkām, jo cilvēki mājās ballītes nerīko.”

2. PIETURA. Velosipēdu veikals Kristaps

Gatavojieties sezonai, velomīļotāji Kristapā meklē ne vien jaunus braucamos, bet arī rezerves daļas.

„Cilvēki nāk. Varbūt nedaudz mazāk nekā citus gadus,” teic pārdevēja Inese Krastiņa. „Gatavojas pavasarim un iegādājas riteņus, arī rezerves daļas pērk. Ir pašizolēšanās – nopērk velosipēdus un dodas izbrauku-

mos. Cilvēki divriteņus pērk arī tāpēc, lai dotos uz darbu, jo ne visi sēž mājās – daudzi jau strādā. Arī bērniem vecāki pērk riteņus. Pašreiz iecienītākie ir klasiskie sieviešu, bet pērk arī kalnu divriteņus.”

3. PIETURA. Kafejnīca Krikumiņš

Kafejnīcā Krikumiņš gardas smalkmaizītes un kūciņas sarūpē konditore Aiga Jurberga.

Paverot durvis, sastopam īpašnieci Rūtu Tauriņu – viņa kādai klientei kārtu līdzņemšanai pasūtīto kūku. „Cilvēki nāk, saka paldies, ka vispār strādājam, novēl izturību un veselību. Mazliet mazāk pircēju ir, bet situācija nav katastrofāla. Atkrīt mācību iestādes, jo Kuldīgas Centra vidusskolai līdz ārkārtējai situācijai cepām bulciņas. Taču drīz mācību iestāde sāks bērnus barot un

mēs atsāksim cept arī bulciņas. Otru kafejnīcu, ko nesen atvērām jaunajā rūpniecības preču tirgū, uz laiku gan aizslēdzām. Noskaņojums cilvēkiem ir dažāds. Daļa ir nomākta, arī nelaiņa, neiecietīga, pārdevējam ļoti jāturas – jācenšas būt laipnām. Otrā daļa ir priecīga un saka uzmundrinājuma vārdus. Brīvdienās ir arī daudz iebraucēju. Produkciju pārsvarā iegādājas līdzņemšanai.”

5. PIETURA. Apģērbu veikals Eddy M

Pārdevēja Tatjana Gontare: „Ierastā darba laika vietā pagaidām strādājam trīs stundas, jo ie-nāk ļoti maz cilvēku – dienā četri pieci. Aktivitāti ietekmē arī laikapstākļi. Veikalā viņi iegādājas ikdienai nepieciešamās lietas: apģērbu bērniem, zeķes, apavus. Grūti klājas, bet šis laiks jāpārdzīvo. Vienmēr esmu bijusi optimiste, tāpēc ceru, ka viss drīz būs labi. Dzīvē jau tā notiek: te līkne virzās uz augšu, te uz leju – gluži kā pa viļņiem.”

4. PIETURA. Datorlietu un kancelejas preču veikals PC Konsultants

Uzņēmuma komercdirektore Antra Dilāne saka: „Mēs nesūdzamies – turpinām strādāt, jo esam vajadzīgi. Protams, kustība ir kritusies. Cilvēki apkārt staigā mazāk un nāk pēc konkrētām lietām vai pakalpojumiem. Mums nav internetveikala, bet feisbukā ir aktīva lapa, kurā cilvēki uzdod jautājumus, mēs sūtam bildes, atbildes. Preces sūtam arī ar Omnivas starpniecību. Tehnikas remonts gan ir piebremzēts. Tagad situācija šķiet stabilizējusies, bet iepriekšējās nedēļas strādājām, nezinot, vai rīt būs vai nebūs valā, kādi būs valdības lēmumi. Pie pašreizējās sistēmas nu jau esam pieraduši. Veikali nevar strādāt attālināti, tādēļ darbojamies pilnā režīmā. Arī konsultanti strādā.”

„Cilvēki nāk pēc labām, radošām lietām, tāpēc viņiem noskaņojums ir pozitīvs un cerīgs,” saka PC Konsultanta komercdirektore Antra Dilāne.

Pusdienlaiks Kuldīgā. Liepājas iela tukša un klusa.

Ziedu salona Tonis durvis lasāma šāda zīmīte.

Klusums valda arī Rātslaukumā.

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

SARUNA AR JUBILĀRU

Tituls un personīgie rezultāti

Kuldīgas novada sporta skolas bijušajam audzēknim, vieglatlētam NIKAM SAMASKIM šomēnes apritēja 21, bet lielāko dāvanu viņš sev pasniedza mazliet agrāk, kļūstot par Latvijas čempionu septiņcīņā pieaugušajiem.

Bērnībā darbojies jaunsargos, iepriekš bijis trīskārtējs valsts čempions desmitcīņā savā vecuma grupā. Pašlaik Nika ikdienu aizrit Valmierā, kur puisis ne vien studē, bet arī dzied, muzicē un darbojas reģionālajā televīzijā.

PRIEKŠ PAR PĀRSTEIGUMIEM

Lielu svinību Nikam neesot bijis, jo dzimšanas dienas svinēt netīkot. „Arī tagad nebija, jo 21. dzimšanas dienā tas nelikās svarīgi. Varu draugus sasaukt kopā arī citās dienās. Man patīk būt kopā ar draugiem, bet tā, lai nebūtu uzspiešanas, ka visiem jābrauc un jāsviec. Bet ko var zināt? Varbūt kādreiz sarīkošu,” saka gaviļnieks. Tomēr prieku sagādājot draugu pārsteigumi: „Piemēram, no rīta kāds parūpējies un uzklājis galdu, nolīcis šokolādes tāfelīti vai citu dāvaniņu. Šādi brīži ir patīkami.”

REKORDU BIRUMS

Arī pašreizējā situācijā valstī sportists trenējas katru dienu: „Nodarbības notiek laukā. Viena diena nedēļā ir tā, kad treniņi norit divreiz. Skrienam pa mežu, lecam, izpildām citus vingrinājumus. Laukā ir arī *svaru zāle*. Treniņi organizēti tā, lai vienlaikus neesam vairāk par diviem sportistiem. Vienīgā problēma, kas traucē, ir tās dienas, kad laukā ir auksti un liet.”

Ziemas sezona sportistam bijusi visai īsa, bet ar labiem panākumiem. „Bija kājas trauma. Īsti nezināju, ko darīt. Gāju pie fizioterapeitiem. Vienubrīd šķita, ka sezona būs jāizlaiž. Bet caur sāpēm, cenšoties visu uztrenēt prātīgi un lēnām, tiku līdz startam. Uzvarēju Latvijas čempionātā septiņcīņā pieaugušajiem, visās disciplīnās, izņemot 1000 metru distanci, uzrādīju arī personīgos rekordus. Pēc nedēļas Rīgas

„Pēc kājas traumas vienā brīdī radās motivācija un pārliecība, ka ir jāsaņemtas. Tas deva rezultātu – Latvijas čempionātā septiņcīņā uzvarēju,” saka vieglatlēts Niks Samauskis.

čempionātā barjerās izskrēju sezonas labāko rezultātu Latvijā. Vēl pēc nedēļas bija sacensības Igaunijā, kur kājas muskuli ie-

plēsu, un ar to ziemas sezona beidzās – uz Latvijas vieglatlētikas čempionātu Kuldīgā nepaspēju.

Tagad lēnām mēģinu atgriezties ierindā, kaut par vasaru nekas nav zināms. Jūnijā bija paredzēts starts Latvijas čempionātā daudzciņā.”

FILMĒJAS UN PROJEKTĒ

Vidzemes augstskolā Valmierā Niks apgūst koka ēku celtniecību un ekobūvniecību: „Kad man piedāvāja trenēties un sportot Valmierā, bija jāizvēlas, ko studēt, un šī specialitāte šķita interesanta. Studēju otrajā kursā, un mācības notiek attālināti. Jāstude divarpus gadu. Brīvajā laikā daru visu, kam atliek laiks. Esmu augstskolā bijis sporta virziena vadītājs un organizējis dažādus sporta pasākumus studentiem. Vēl uzņēmumā *Byko-Lat* mācījos ēku projektēšanu.

Darbojos arī reģionālajā televīzijā. Viens no darbiem ir četru raidījumu cikls *aNATOMY* – stāsts par NATO vēsturi, lomu un nākotni. Man patīk pamainīt ierasto vidi, izmēģināt ko jaunu. Vēl spēlēju ģitāru, arī klavieres, dziedu korī *Skat*.”

Inta Jansone
Nika Samauska arhīva foto

MANAS ATZIŅAS

„Mani iepriecina katra diena”

Līga Megne, Kuldīgas pirmsskolas izglītības iestādes *Bitīte* vadītāja

- Man dzīvē vissvarīgākā ir ģimene.
- Vērtīgākā atziņa, ko esmu guvusi: jāprot piedot.
- Es dzīvē nekad nesaku *nekad*.
- Mans vislielākais sasniegums – tas vēl priekšā.
- Man darbā vissvarīgākais ir iedvesmot kolēģus radošam darbam, pieņemt pārdomātus lēmumus.
- Sāpīgākā mācība ir cilvēku nodevība.
- Godaprāts ir katra sirdsapziņa. Es cenšos godprātīgi izdarīt savu darbu.
- Viedums ir dzīves gudrība, ko nekur nemāca, un nav arī tiesa, ka tikai vecumā cilvēki kļūst viedi. Dažiem tas ir lemts, bet citiem vispār nav dots.
- Tā ir gudrība, kas nāk caur sirdi jeb caur dvēseli, – dzīves gudrība.

- Vērtīgākā grāmata: Paulu Koelju romāns *Alķīmiķis*.
- Visvairāk mani apbēdina netaisnība un divkosība.
- Mani iepriecina katra diena. Mazas lietas, kā saules rīti vai putnu treļļi, kā draugu smaids vai labi vārdi. Mani iepriecina sīkumi. No tiem rodas prieks. No sīkumiem veidojas lielas lietas.
- Smieklīgākais, ko esmu piedzīvojis: sajaukusi stāvus un iegājusi kaimiņu dzīvoklī.
- Latvija man ir lielākais dārgums, kas jāspodrina un jāmīl.
- Kuldīga man ir skaistākā pilsēta Latvijā. Kuldīgā var smelties spēku un enerģiju.
- No saviem vecākiem esmu mantojusi atbildības izjūtu.
- Īsti vīrišķīgam vīrietim ir jābūt spēcīgam gan emocionāli, gan fiziski. Pašpārliecinātam, bet mēra robežās, ar labu humora izjūtu, uzticīgam, gatavam upurēties un vajadzīgajā brīdī spējīgam uzņemties atbildību.
- Īsti sievišķīga sievietē? Sievišķīgums ir ētiska kategorija, tās ir īpašības, kas tiek gaidītas no sievietes: maigums, emocionalitāte, trauslums, uzticība, sirsnība. Sievišķīga sievietē noteikti būs kopta un eleganta.
- Tuvākās nākotnes vislielākā vēlēšanās ir veiksmīgi izkļūt no pašreizējās ārkārtējās situācijas.

STĀRĶA VĒSTIS

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 7. līdz 15. aprīlim piedzimušas astoņas meitenes un seši puikas. Divām meitenēm un vienam puikam vecāki vārdu vēl domā, divas meitenes nosauktas par Dārtu, pārējiem bērniem doti šādi vārdi: Sofija, Adele, Denīze, Katrīna, Edvards, Matīss, Valters, Hugo, Artūrs.

BĒRNA VALODIŅA

Jēkabs par mammas krūtīm: – Kur tu tādu dabūji?

.....

Jēkabs grāmatā rāda uz džudistu sporta tērpi un prasa: – Kā to pidžammu sauc?

.....

Pēc pamošanās Jēkabam tiek teikts, ka jāsaģērbjas. Puika atbild: – Es neesmu plīks, tikai bez biksēm.

.....

Jēkaba izteiciens: – Man visu dienu pietrūkst kādas detaļas.

Mamma: – Varbūt ejam laukā?

Jēkabs: – Nē, paskaties, cik ir pulkstenis! Vēl neiet laukā!

.....

Jēkabs par bērnudārza auklīti, kuru iesaucis par sievu: – Ieva ir auklīņas sieva.

.....

Jēkabs iziet laukā un secina: – Sniedziņš izsnidzis (izkūsis)!

Pēc ilgāka laika laukā spīd saule. Jēkabs sēž pie loga, skatās laukā un saka: – Re, vasara! (15.02.2015.)

Ja jums ir pierakstīti interesanti bērnu izteicieni, sūtiet tos uz redakciju, publicēsim rubrikā *Bērna valodiņa*. E-pasts: redakcija@kurzemnieks.lv.

DĀRZA DARBI

No 17. līdz 24. aprīlim

Ārija Rudlapa, agronome

17.–20. aprīlis. Ziedu dienas. Ravē un mēslo ziemciešu un pavasara sīpolu puķu stādījumus. Vāc ārstniecības augus.

21., 22. aprīlis. Lapu dienas. Augus laista. Sēj salātus, garšaugus, skābenes, dēstiem kāpostus. Stāda sīpolus lokiem. Mēslo zālājus un zālienus; ja vajag, piesēj vai sēj no

jauna. Stāda kokus.

23. aprīlis. Sēšanai un stādīšanai nelabvēlīga diena. Apstrādā augsni, ravē ilggadīgos stādījumus. Uzrok apdobs ap augļu kokiem un ogulājiem.

24. aprīlis. Augļu diena. Stāda augļu kokus un ogulājus. Sēj zirņus, pupas, labību, rapsi. Stādu audzēšanai sēj ķirbjus, gurķus, kabačus.

PĀRDOD

Pārdod **PVC LOGUS** un **DURVIS**, iebūvējamus skapjus, bīdāmās durvis, moduļu virtuves. Plašs žalūziju piedāvājums. Veic mērīšanu un montāžu. Mucenieku ielā 25, tālr. 28448638.

VELOSPĒDU *Batavus* – 100 eiro, klavieres *Ukraina* – 1 eiro. Tālr. 26408957.

Pārdod **METĀLA JUMTUS** un noteksis-tēmas no ražotāja. Cena no 5,50 EUR/m². Tālr. 20211377.

Padures pagasta **SIA UPESKALNI AB** – sertificētu sēklu: miežus, kviešus, auzas, zirņus. Tālr. 29120907, 20380054.

Sēklas, lopbarības, pārtikas **KARTUPEĻU** izpārdošana no pagraba; 0,05– 0,15 EUR/kg. Tālr. 29120907, 26653109.

Sēklas **KARTUPEĻUS**. Agros: 'Riviera', 'Solists' (25 kg maiss – 9 eiro); vidējos: 'Vineta', 'Vega', 'Saraja', 'Jelly', 'Borovina', 'Laura', 'Marabel' (25 kg maiss – 7 eiro); lopbarības kartupeļus. Piegāde. Tālr. 24824845, 29591971.

Dažādus **GRAUDUS**. Tālr. 29568938.

GRAUDUS. Tālr. 29560864.

ZĀLĀJU sēklu. Tālr. 22143150.

Bebru dziedzeru **UZLĒJUMU**. Tālr. 25965081.

Z/s *Mazputnēni* pārdod šķirņu *Dominant* un *Lohman Brown* **JAUNPUTNUS**. Iespējama piegāde. Tālr. 25463353, 29219051.

Dējošas baltas un brūnas **DĒJĒJVIS-TAS**, 6 mēn. vecas. Pērkot 10 gab. un vairāk, saimniecībai piegādāju bez maksas. Tālr. 24976880.

SIA *Vēvers* pārdod priedes skaidu kurināmās **BRIKETES** ar piegādi. Cena 120 eiro. Tālr. 26651831.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**, ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar piegādi Kuldīgā, 123,20 eiro par paleti. Tālr. 20331463.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tālr. 26544462.

Sausu, skaldītu meža **MALKU**. Tālr. 27885688.

Pārdod 3 m **MALKU** ar piegādi. Minimālais apjoms 20 m³. Tālr. 20514042.

Skaldītu **MALKU**, piegādā. Tālr. 29428876.

Visu veidu **MALKU**. Tālr. 26153187.

Skaldītu un kluču **MALKU**. Tālr. 28750000.

Pārdod ar piegādi zāgētavas atgriezumu **MALKU**, skaldītu malku, 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

MALKU – skaldītu un klučos. Tālr. 27811870.

Pārdod sausu, skaldītu **MALKU** ar piegādi. Tālr. 26850693.

Aku, kanalizācijas **GRODUS**. Tālr. 29142702.

MELNZEMI ar piegādi. Tālr. 24222243.

Svaigus un trūdējušus **KŪTSMĒSLUS** maisos ar piegādi. Maiss – 3 eiro. Tālr. 26518070.

KŪTSMĒSLUS. Tālr. 28317460.

PĒRK

MĀJU vai divistabu dzīvokli. Tālr. 25885130.

Pērku vienistabas **DZĪVOKLI** Kuldīgā. Tālr. 22447206.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 29165063.

TRAKTORUS, piekabes, inventāru, vieglās automašīnas. Tālr. 26104984.

Sējmašīnas SZ-3,6 **RIEPU** 9,5 – 32. Tālr. 29560864.

MEŽUS, cirsmas, malku. Tālr. 26544462.

SIA PRIEDES AG pērk **CIRSMAS** un **MEŽUS**. Tālr. 26993794.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *Kurzemes Gaļsaimeņnieks* – **BUĻĻUS, GOVIS, TELES**. Tālr. 63454845, 29427543, 26569362.

TRUŠUS dzīvsvārā. Tālr. 28171533.

Briežu **RAGUS**. Brauc pakāj. Tālr. 29886349.

Dārgi pērk apaļas un ovālas necaurspīdīgas **DZINTARA** krelles. Tālr. 20323336.

VAJADŽĪGI

SIA ĒDOLES DĀRZI (41203035167) – dzērienu ražotnes **VADĪTĀJS**. Alga: 500 eiro. Tālr. 22079112.

SIA ĒDOLES DĀRZI (41203035167) – **BŪVFIRMA** ēkas rekonstrukcijas darbu veikšanai. Alga: 500 eiro. Tālr. 22079112.

A/s Talsu mežrūpniecība, Dumpiņu iela 3, Stende, Talsu nov., LV-3257

PĀRDOD:

● virpotus, mizotus skuju koku mietus:

- žogu, sētu izgatavošanai,
- šūpoļu, bērnu laukumu izgatavošanai,
- augļu kociņu, krūmāju nostiprināšanai,
- dīķu, upju krastu nostiprināšanai u.c. pielietojuma;

- apdares, apšuvuma dēļus;
- mulču.

Kontaktpersonas:
Gatis, 26538894,
Oskars, 22044160; tālr. 63274257.

Pārtikas un rūpniecības preču piegāde uz mājām

Kuldīgā un apkārtnē,
www.saldoveikali.lv
vai zvani un pasūti
pa tālr. 20119221.

PATEICĪBA

Sakām mīļu un cilvēcīgu paldies Skrundas apbedīšanas birojam, konkrēti Indulim Vicinskim, Gatim Bajnskim un Lienei Krūmiņai, par atbalstu mūsu dēļina apbedīšanā.

Elija un Dagnis Dekteri

LĪDZJŪTĪBAS

*Pāri jumtiem gājputni skries
Un uz pavasara dzīrēm trauksies,
Jautri tie pēc tevis sasauksies,
Bet tu klusēsi un neatsauksies.*

/A.Vējāns./

Kuldīgas slimnīca izsaka dziļu līdzjūtību Silvijai Intai, vīru mūžībā pavadot.

*Man nogura dvēselīte,
Šai saulē dzivojot.*

*Dod, Dieviņi, vieglu dusu
Baltā smilšu kalniņā.*

/T.dz./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Silvijai Intai ar ģimeni lielajās bēdās.

Bērnu nodaļas kolektīvs

*Dieviņš deva, zeme ņēma,
Zeme visu nepaņēma,*

*Mīļi vārdi, labi darbi,
Tie palika šai saulē.*

/T.dz./

Skumju brīdī esam kopā ar dr. Silviju Intu un piederīgajiem, JĀNI INTU aizsaulē aizvadot.

Kuldīgas Veselības centra kolektīvs

*Ir aplukuši soļi,
Vien paliek mīlestības gaišais stars.*

/O.Vācietis./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Silvijai Intai, JĀNI mūžībā pavadot.

NVD Kurzemes nodaļas kolēģes

*Cilvēka mūžs ir līdzīgs koklei,
Pārtrūkst stīga, un viss paliek kluss.*

/Ā.Elksne./

Izsakām līdzjūtību Silvijai Intai, vīru kapu kalniņā pavadot.

Kuldīgas dzemdību nodaļas kolektīvs

*Vairs tikšanās gaišuma nebūs,
Ir atdots un paņemts viss.*

/Ā.Elksne./

Mūsu līdzjūtība Silvijai Intai un viņas mīļajiem, vīru un tēti smilšu kalniņā pavadot.

Ilggadējie kaimiņi no *Meldriem*

*Uz spārniem dzērves nes jau pavasari,
Un piesaulē jau vizbulītes zied.*

*Un ir tik skumji, ir tik skumji,
Kad tieši tagad tev bij jāaiziet.*

/J.Ziemeļnieks./

Dziļa līdzjūtība Silvijai Intai, vīru aizsaulē pavadot.

Rita, Rudīte, Ausma, Alise, Tatjana

*Viss piepildījumam uz priekšu steidzas,
No bezlaicības īsu mirkli šķirts;*

*Tik acīs paliek tas, kas neizbeidzas,
Ko lūgusi un mīlējusi sirds.*

/E.Stērste./

Esam kopā ar tevi, Dagmāra, lielajās bēdās, tēti aizsaulē ceļos pavadot.

Grīniņi un Orniņi

*Paņem līdzi saules glāstu,
Ko tev draugu rokas liek,
Lai tev, smilšu klēpī dusot,
Mazu brīdi siltāk tiek.*

/P.Priede./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Ijai Urbānei, vīru aizsaulē aizvadot.

Laidu pagasta pārvalde

*Tavs mūžs kā dziesma izdziedāts,
Kā krāsains dzīpars izadīts.*

*Ar rūpēm, raizēm nodzīvots,
Nu zemes mātes klēpim dots.*

/V.Kokle-Līviņa./

Visdziļākā līdzjūtība Baibai Leinātei, no māmuļas atvadoties.

Darbabiedres

*Cik gājums garš – nav izmērīts,
Cik bagāts bijis tas – nav svērts.*

Bet mūžs ir pateicības vērts.

/V.Kokle-Līviņa./

Izsakām līdzjūtību Sandrai Baumanai ar ģimeni.

Kušaiņu ielas 4. mājas iedzīvotāji

*Ir zelta stīga aplklususi,
Un dziesmas ceļš ir pušu rauts.*

*Vien kāda roze dārzā skumji
Vēl tavu vārdu ilgi sauc.*

/G.Račs./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību kolēģa AIVARA BAUMAŅA ģimenei, tuviniekiem un draugiem, viņu mūžībā pavadot.

SIA *URBUMIŅŠ PЛУSS* kolektīvs

Izsakām dziļu līdzjūtību ZINTA RANCĀNA piederīgajiem.

Kuldīgas dienas centra invalīdu grupa *Kopā būt*

*Tuva cilvēka aiziešana
Liek likteņa svaros svērties.*

*Tuva cilvēka aiziešana
Liek debesis vērties.*

/J.Brežģis./

Alisīt, visdziļākā līdzjūtība, tuvu cilvēku mūžības ceļā pavadot.

Kuldīgas 2. vidusskolas kolēģi

*Mēs klusējot paliekam,
Vējš šalko un mierina mūs,
Bet tava vieta, kas bija šai dzīvē,
Ir, bija un vienmēr būs.*

/S.Kaldupe./

Dziļās sērās paziņojam,

ka 15. aprīlī mūža miegā

aizmiga mūsu mīļais

VALDIS BŪDENIEKS.

Pēdējās atvadas teiksim sest-

dien, 18. aprīlī, 13.00

Meža kapos.

Ģimene

DAŽĀDI

Meklēju izstādes/izpētes vajadzībām apgleznotu **PŪRA LĀDI** vai apgleznotu **SKAPI**. **IEGĀDĀŠOS** priekšmetus tālākai saglabāšanai. Svarīgi, lai tie nav mūsdienās laboti vai īpaši tīrīti. Meklēju arī cilvēkus, kuri varētu pastāstīt par tradīcijām, kas bija saistītas ar pūra lādēm/skapjiem, kā arī amatniekiem, kuri šos priekšmetus izgatavoja. Tālr. 26669452, Kaspars.

Sestdien, 18. aprīlī, Kuldīgas tirgū a/s *Pūres dārkopības izmēģinājumu stacija* tirgos **AUGĻU KOKU** un **OGULĀJU STĀDUS**.

Sertificēta **BŪVFIRMA** ar pieredzi veic dažādus būvdarbus, dokumentācijas noformēšanu. Tālr. 29705025.

JUMTU DARBI, maiņa un citi darbi. Fasādes siltināšana, apdare, telpu remonts, materiālu piegāde. Tālr. 26220256.

ELEKTRĪKIS, santehniks. Tālr. 25188188.

Teritorijas **UZKOPŠANA**, vecās zāles un krūmu pļaušana, zāģēšana. Tālr. 28958135.

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS, STIGOŠANA, DASTOŠANA**. Tālr. 28358514.

Sertificēta **TAKSATORA** pakalpojumi: meža inventarizācijas lietu izgatavošana; mežaudzes novērtēšana; cirsmu dokumentācijas sagatavošana; īpašuma robežu, kupicu ierīkošana un atjaunošana. Tālr. 27226777.

SIA *Energoparks* veic **APAUGUMA** tīrīšanu ar kniebējekskavatoru. Tālr. 28813110.

SIA *Bērzi plus* notīra krūmu **APAUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērkam zarus šķeldošanai. Tālr. 29150380, 26458900.

Ātri un lēti ierīko **DZIĻURBUMU**. Tālr. 29605105, 28205914.

PAZUDIS

Fotobjektīvs **ROKINON F-85** aizmirsts zālienā, LU Kuldīgas filiālei piegulošajā parkā 6. aprīlī. Godīgo atradēju pret atlīdzību lūdz atdot aizmārsīgajam īpašniekam. Tālr. 29106898.

VĀRDADIENAS

No 18. līdz 25. aprīlim

18. Laura (9327), Jadvīga (1049)
 19. Vēsma (920), Fanija (71)
 20. Mirta (13), Ziedīte (168)
 21. Marģers (127), Anastasija (10 126)
 22. Armands (5086), Armanda (67)
 23. Jurģis (842), Juris (16 142),
 Georgs (435)
 24. Visvaldis (648), Nameda (31),
 Ritvaldis (3), Rītums (27)
 25. Līksma (51), Bārbala (9)

Populārākie: **Anastasija un Juris.**

Nevienu tādu nav satikusi

Armanda Sokolovska, strādā SIA *Servier Latvia*:

– Mamma ar tēti mani gaidīja kā otro bērniņu. Man ir māsa Sandra, un vecāki ar domu, ka nu būs dēls, izdomājuši vārdu Armands. Kad piedzi-
mu, mamma slimnīcā palātas biedrenei to izstāstījusi un minējusi, ka meitu
varētu saukt Aelita, bet tā ieteikusi, ka var taču būt arī Armanda. Vecāki
kalendārā to nav atraduši, bet, kad mani reģistrēja, iedevuši iesniegumu,
lai manu vārdu ieraksta kalendārā. Nākamajā gadā tas jau tur bija! Tas ir
rets – nevienu ar tādu neesmu satikusi. Kad visi aktīvi gāja portālā *Draugi-
em.lv*, viena meitene ar tādu vārdu mani uzaicināja draudzēties. Par vārdu
man vienmēr pārjautā un bieži nosauc par Amandu. Esmu jau pieradusi, bet
vienmēr aizrādu, ka ir arī r burts. Tā kā vārdadiena kalendārā ierakstīta tāda
datumā, kas ir vienu dienu pirms manas dzimšanas dienas, katru gadu svinu vārdadienu, un, ja kāds
atceras, tad apsvaic arī dzimšanas dienā. Divas dienas ballīti nerīkoju.

JOKI

Man mājās ir skriešanas trenā-
žieris. Es pat nespēju iedomā-
ties, ko es bez tā darītu! Droši
vien izmēģinātu savas drēbes pa
visu istabu.

*****

– Kā cilvēki spēj visu dienu
sēdēt mājās?

– Vai tad es par velti maksāju
tik augstu īri, lai ietu laukā no
mājām?

LOGI
UN DURVIS

Pavasara atlaides logiem

līdz 38%

Akcija līdz 30.04.2020.

- ŽALŪZIJAS
- GARĀŽU VĀRTI
- METĀLA DURVIS
- PRETINSEKTU SIETI
- PVC LOGU UN DURVJU REMONTS

Kuldīga, Vakara iela 15.

www.montaznieksde.lv

Tel./ fax 63323281, mob. 26179829

MONTĀŽNIEKS DE

LAIKA PROGNOZE

Vairāk iesils nākamnedēļ

Šopavasara daba atmodusies
nedēļas divas agrāk, dārkop-
jiem zaļie pirkstiņi jau sen ie-
niezejušies. Diemžēl sinoptiķu
prognozes tuvākajām dienām
nesola patīkamu laiku rosībai
dārzā.

Kurzemē skaisti zied ķirši,
pumpurus atvērušas Kaukāza
plūmes un sāk vērt citas šķirnes.
Siltākajās vietās jau martā dārzos
sāka ziedēt krokusi, ciklamenas,
anemones, mazās tulpītes. Me-
žos – vizbulītes. Atgriežas vēlo
migrantu putnu sugas, bet rekordu
gan nav – pēdējais bija par melno
stārķi, kas savā ierastajā ligzdā
Skrundas novada Jaunmuižā at-
griezās 10. martā. Ornitologi vērs
uzmanību uz to, ka šogad (pirmais
novērojums 13. aprīlī) agri atgrie-
zušās bezdelīgas, jo tās Latvijā
parasti ielido aprīļa beigās vai pat

maiņa sākumā, tomēr iepriekšējos
gados ir redzētas jau ap 8. aprīli.

Lai arī prognozes tuvākajām
dienām nav patīkamas, putniem
un augu valstij laiks neskādēs.
Aprīļa beigās atkal kļūs siltāk. Sa-
vukārt ilgtermiņā pareģojumi var
nebūt pārliecinoši. LTV laika ziņu
komentētājs Toms Bricis feisbukā
atgādina par pagājušo gadu, kad
diezgan jaukā maijā uznāca sal-
nas, radot sirdēstus augļu dārzu
kopējiem, bet tās tika prognozētas
tikai dažas dienas iepriekš.

Nedēļas nogalē nepatīkamāks
būs vējš un lietus, dažbrīd slapja
sniega veidā. Šodien vējš Vidus-
kurzemē pūtīs no ziemeļrietu-
mēm un var sasniegt 16 m/sec.
Tiesa, salīdzinot ar aizvadīto dien-
nakti, īpaši Vidzemē un Latga-
lē, kur bija izsludināts oranžais
brīdinājums, satraukumam par

lieliem postījumiem nevajadzētu
būt. Latvijas Vides, ģeoloģijas
un meteoroloģijas centra staci-
jas mūsposē rāda lietus un slapja
sniega mākoņus vakarpusē. Gai-
sa temperatūra ap +6 grādiem,
naktī tā nokritīs līdz +1. Sestdien
un svētdien laika apstākļi līdzīgi,
taču vējš pie mums rimsies, toties
būs dzestrāk, un naktīs var uznākt
neliela salna ar –2 grādiem.

Nākamās nedēļas sākumā vēja
brāzmu vairs nebūs, ziemeļaus-
trenis nepārsniegs 3–5 m/sec.
Pirmdien un otrdien temperatūra
dienā vēl līdz +7 grādiem un nak-
tī dzestri, bet ar trešdienu gaisa
sāks iesilt vairāk, arī lietus māko-
ņi tik bieži sauli neaizklās.

Daina Tāfelberga

SIA *Kuldīgas slimnīca* (50003197651)

aicina darbā VECĀKO MĀSU

terapijas nodaļā uz pilnu darba laiku (40 h nedēļā).

MĒS PIEDĀVĀJAM:

- ◆ darbu mūsdienīgā iestādē un profesionālā komandā,
- ◆ stabilu atalgojumu (bruto darba algu, sākot ar 880 eiro par 1,0 slodzi),
- ◆ profesionālo prasību pilnveidošanas iespējas,
- ◆ darba vietu Kuldīgā.

TAVOS PIENĀKUMOS BŪS:

- ◆ organizēt, vadīt un kontrolēt aprūpes procesus nodaļā,
- ◆ organizēt un vadīt nodaļas personāla darbu,
- ◆ pārzināt higiēniskā un pretepidēmiskā režīma prasības,
- ◆ pārzināt ar ārstniecības un aprūpes darbu saistītos normatīvos dokumentus.

MĒS SAGAI DĀM, KA TEV IR:

- ◆ augstākā profesionālā izglītība māszinībās vai maģistra grāds veselības zinātņu jomā,
- ◆ sertifikāts (vēlams kādā no māsas pamatspecialitātēm),
- ◆ praktiskā darba pieredze vismaz 2 gadus veselības aprūpes jomā,
- ◆ precizitāte darba pienākumu veikšanā,
- ◆ valsts valodas zināšanas saskaņā ar Valsts valodas likumu,
- ◆ prasme strādāt patstāvīgi un komandā,
- ◆ prasme strādāt ar datoru (*MC Word, Excel*).

Konkursa pretendentiem jāiesniedz:

- 1) motivācijas vēstule;
- 2) īss dzīves un darba gaitu pārskats (CV);
- 3) izglītību un kvalifikāciju apliecinājošu dokumentu kopijas;
- 4) rekomendācijas un ieteikuma vēstules (vēlams).

Pieteikšanās termiņš no 2020. gada 14. aprīļa līdz 30. aprīlim (ieskaitot).
 Dokumentus lūdzam iesniegt SIA *Kuldīgas slimnīca* administrācijā
 (Aizputes ielā 22, Kuldīgā) vai elektroniski
 e-pastā: slimnica@kuldiga.lv līdz 2020. gada 30. aprīļa 17.00.
 Informācija pa tālr. 63374007 vai 29469816.

SIA «Vika Wood»

kokzāģētava PĒRK

egles un priedes zāģbaļķus.

Sīkāka informācija pa tālruni 26443376.

Papildu informācija www.vikawood.lv.

SIA KCE (elektromontāžas uzņēmums, 41203037327)

aicina darbā noliktavas sagādnieku, bāzes pārzini.

Darba pienākumi:

- materiālu pasūtījumu veikšana,
- komunikācija ar preču piegādātājiem,
- preču saņemšana, preču pavad-dokumentu pārbaude, materiālu izkraušana, materiālu uzskaites uzskaitvedības programmā,
- tīrības un kārtības nodrošināšana noliktavā,
- noliktavas kontrole,
- uzņēmuma autoparka pārzināšana, kontrole (servisu pieteikšana, eļļu nomaiņa u.c.),
- darba instrumentu izsniegšana darbiniekiem, uzskaitē.

Prasības:

- teicamas latviešu valodas zināšanas, labas krievu valodas zināšanas,
- labas komunikācijas spējas, darbs ar e-pastu,
- atbildības izjūta, organizatoriskās prasmes, precizitāte un pozitīva attieksme pret darbu,
- B kategorijas autovadītāja apliecība,
- darba pieredze šajā nozarē tiks uzskatīta par priekšrocību,
- iemaņas darbā ar datoru (*Excel, Word, Outlook*).

Alga 1000 eiro bruto (pirms nodokļu nomaksas).
 CV sūtīt e-pastā: info@kce.lv,
 tālr. 25444964.

SIA KCE (1203037327)

aicina darbā elektromontierus

a/s *Sadales tīkls* objektos. Darbs Kurzemē.

Alga, sākot ar 1000 eiro (pirms nodokļu nomaksas).

CV sūtīt e-pastā: info@kce.lv, tālr. 25444964.PĀRDOD
viegli uzstādāmas
SILTUMNĪCAS:

- 2 x 3 m – 140 EUR
- 3 x 4 m – 180 EUR
- 3 x 6 m – 220 EUR
- 3 x 8 m – 265 EUR

Ar izturīgu armēto plēvi. Piedāvājam arī polikarbonāta siltumnīcas.

Aizvedīsim.

T. 27848667.

APRĪLA ERUDĪTS

Atbildi meklējiet kādā no *Kurzemnieka* numuriem un līdz 20. aprīlī 11.00 sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv

**Cik daudz makšķernieku
pie Ventas 11. aprīlī pār-
baudīja Kuldīgas novada
pašvaldības policija?**

Atbilde. Dārzniecībās ielā 9 drīkst uzkrāt 300 tonnu papīra, kartona iepakojuma un 30 tonnu plastmasas.

Pareizi atbildējuši: Velta Višņevska, Daina Gerente, Ausma Kreidere, Gunta Folkmane, Ingars Neimanis, Lilija Baukše, Indra Grandava, Aija Usne, Rasma Stepe, Gunta Grundmane.